

Europos biotechnologijų aktas: naujos galimybės Lietuvos mokslui ir pažangiajai medicinai

Kaip pasiekti, kad Europos laboratorijose gimstantys atradimai greičiau taptų pacientams prieinamais gydymo būdais, o juos kuriančios įmonės augtų ir gamintų Europoje? Spalio 23 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) bibliotekoje vykusiame susitikime Europos Parlamento narys Vytenis Povilas Andriukaitis pristatė Europos biotechnologijų aktą ir aptarė jo atveriamas galimybes Lietuvos mokslui, medicinai bei verslui.

LSMU alumnas, Universiteto alumnų asociacijos narys V. P. Andriukaitis yra vienas iš dviejų Europos Parlamento pranešėjų dėl pagrindinio šios iniciatyvos reglamento. Visuomenės sveikatos komitetui atstovaujantis politikas

kartu su Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešėju Wouteriu Beke rengia Parlamento poziciją dėl siūlomo reguliavimo.

»2

Farmacija ir estetinė medicina: septintą kartą susitiko mokslas, praktika ir atsakomybė

Kaip medžiaga veikia organizmą? Ką apie žmogaus savijautą pasako jo oda? Kodėl specialistui svarbu išdrįsti kalbėti apie klaidas? Spalio 22 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Farmacijos fakultete šie klausimai sujungė farmacijos, estetinės medicinos, neurologijos ir psichologijos temas. Septintą kartą surengta tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „Farmacija ir estetinė medicina. Ruduo 2026“ pratęsė skirtingų sričių specialistų dialogą apie mokslo žiniomis grindžiamą ir žmogaus saugumą užtikrinančią praktiką.

Nuo pirmojo susitikimo – iki pavasario ir rudens tradicijos

Nuo 2023 m. rengiama konferencija įgijo pavasario ir rudens susitikimų ritmą. Jos programos jungia dėmesys veikliųjų medžiagų poveikiui, odos sveikatai ir procedūrų saugai. Kartu plečiasi pokalbis apie žmogų: greta farmacijos ir dermatologijos žinių aptariamos nervų sistemos, emocinės savijautos ir kasdienių įpročių sąsajos. Šių metų programoje šį požiūrį papildė atviras pokalbis apie klaidas ir profesinę atsakomybę.

»3

CERN Tarybos prezidento vizitas LSMU: dėmesys mokslo potencialui ir medicinos pažangai

»4

Europos biotechnologijų aktas: naujos galimybės Lietuvos mokslui ir pažangiajai medicinai

1 » Trumpinti kelią nuo laboratorijos iki paciento

Europos biotechnologijų aktu siekiama stiprinti ES biotechnologijų ir biogamybos sektorių: sudaryti palankesnes sąlygas moksliniams tyrimams, pritraukti investicijų, plėsti gamybą ir spartinti inovacijų patekimą į rinką. Pirmoji iniciatyvos dalis daugiausia skirta sveikatos biotechnologijoms, įskaitant biologinius vaistus, diagnostiką, ląstelių ir genų terapijas.

Pasak V. P. Andriukaičio, Europa turi didelį mokslinį potencialą, tačiau susiduria su sunkumais paversdama jį naujais produktais. Ilgas ir brangus vaistų kūrimo procesas, finansavimo stoka bei skirtingos nacionalinės procedūros apsunkina įmonių augimą. Dalis perspektyvių projektų ir investicijų persikelia į kitus pasaulio regionus.

„Turime didelį mokslinį potencialą, tačiau pernelyg dažnai jo rezultatai iškeliauja kitur. Mūsų uždavinys – sudaryti sąlygas, kad Europoje gimusi idėja čia būtų išplėtotą, tapdų produktu ir pasiektų pacientą“, – pabrėžė V. P. Andriukaitis.

Komisijos pasiūlyme numatyta paprastinti klinikinių tyrimų procedūras, gerinti institucijų bendradarbiavimą ir finansavimo prieinamumą. Taip pat siūlomos prižiūrimos bandomosios reguliavimo aplinkos, kuriose būtų galima išbandyti naujus sprendimus ir jiems tinkamus reguliavimo būdus.

Sujungti infrastruktūrą ir kompetencijas

Susitikime daug dėmesio skirta Europos mokslinių tyrimų ir sveikatos priežiūros infrastruktūrai. Europos referencijos centrų tinklai, biobankai, genomikos iniciatyvos, pacientų registrai ir dirbtinio intelekto išteklių atveria plačias galimybes, tačiau jų potencialui išnaudoti būtinas geresnis tarpusavio suderinamumas ir ilgalaikis finansavimas.

V. P. Andriukaičio vertinimu, ypač svarbios galimybės atsiveria retųjų ligų srityje. Nedidelės pacientų grupės atskirose valstybėse apsunkina tyrimus, todėl tarptautinis bendradarbiavimas leidžia sutelkti žinias, duomenis ir klinikinę patirtį.

Ši infrastruktūra galėtų padėti plėtoti ir pažangias terapijas.

„Europos stiprybė – universitetuose, ligoninėse, referencijos centruose ir laboratorijose sukauptos žinios. Turime jas sujungti taip, kad bendras tinklas atvertų galimybes visoms valstybėms, o ne vienoms, kuriose biotechnologijų pramonė jau stipriausia“, – sakė europarlamentaras.

Jis pristatė savo remiamus siūlymus stiprinti visą Europą apimančius didelio poveikio strateginius projektus ir tarpvalstybinius biotechnologijų klasterius. Taip būtų siekiama geriau įtraukti mažesnių valstybių universitetus, ligonines ir įmones. Šie siūlymai dar svarstomi ir nėra galutinai patvirtintos akto nuostatos.

Finansavimas – visam inovacijos keliui

Biotechnologijų įmonėms kapitalo reikia ne tik veiklos pradžioje. Didelių investicijų reikalauja ikiklinikiniai ir klinikiniai tyrimai, gamybos parengimas bei įsitvirtinimas rinkoje. Todėl viena pagrindinių akto

krypčių – padėti perspektyvioms įmonėms įveikti visą šį kelią Europoje.

Komisija siūlo sveikatos biotechnologijų investicijų bandomąją priemonę, įgyvendinamą bendradarbiaujant su Europos investicijų banko grupe. V. P. Andriukaitis pristatė ir siūlymą kurti platesnį Europos biotechnologijų investicijų fondą, kuris padėtų sutelkti nacionalinių plėtros bankų, institucinių ir privačių investuotojų išteklius.

Kalbėdamas apie Lietuvos galimybes, politikas akcentavo transliacinius tyrimus – mokslinių atradimų perkėlimą į praktinį taikymą. Tam reikia glaudaus mokslininkų, klinikistų, technologijų kūrėjų ir verslo bendradarbiavimo.

Universitetams – naujų kompetencijų poreikis

Biotechnologijų plėtra keičia ir specialistų rengimo poreikius. Susitikime aptarta, kaip medicinos žinias susieti su genomika, bioinformatika, duomenų analize, dirbtinio intelekto ir ligų modeliavimu. Tokios

kompetencijos svarbios kuriant diagnostikos priemones, planuojant tyrimus ir plėtojant individualizuotą gydymą.

„Naujų kompetencijų poreikis jau yra čia. Universitetai, kurie pirmieji sujungs klinikines žinias, biotechnologijas ir duomenų mokslą, galės aktyviai dalyvauti kuriant naujus gydymo sprendimus“, – teigė V. P. Andriukaitis.

Jo vertinimu, Lietuvos mokslo ir gydymo įstaigos turėtų aktyviai ieškoti partnerių bei ruošti būsimiems strateginiams projektams, įskaitant pažangiųjų terapijų kompetencijos centrų plėtrą. Kartu būtina ugdyti biologinio saugumo kompetencijas ir gebėjimą vertinti naujų technologijų rizikas.

Aktas dar svarstomas, pasirengti galima jau dabar

Europos Komisija pirmosios akto dalies reglamento ir lydinčios direktyvos pasiūlymus pateikė 2025 m. gruodį. Jie dar nėra galutinai priimti. Dėl teksto turi susitarti Europos Parlamentas ir ES Taryba. Antroji iniciatyvos dalis rengiama pramoninėms biotechnologijoms ir biogamybai už sveikatos sektoriaus ribų.

V. P. Andriukaitis išsakė siekį, kad biotechnologijos, inovacijos ir investicijos būtų svarbi Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2027 m. pirmąjį pusmetį darbotvarkės dalis. Jo teigimu, Lietuvai svarbu iš anksto įsivertinti turimus pajėgumus, stiprinti partnerystes ir pasirengti pasinaudoti būsimo reguliavimo galimybėmis.

Pirmą kartą atsiranda tokia milžiniška galimybė išjudinti, kils telėti į naują pakopą Europos piliečius, mokslą: išjudinti universitetus, diplomų pripažinimo klausimą, naujų studijų programų ir specialybių kūrimą“, – pabrėžė europarlamentaras.

Susitikimo pabaigoje europarlamentaras padovanojo savo knygą LSMU bibliotekai, kurioje prieš keletus metus įsteigta jo vardo lentyna.

Komunikacijos tarnybos inf.

Farmacija ir estetinė medicina: septintą kartą susitiko mokslas, praktika ir atsakomybė

1» Dar viena šios tematikos renginių tradicija – šiltą atmosferą kuriantys muzikiniai interpai. Šį rudenį konferencijos dalyvius pasitiko saksofono melodijos.

Konferenciją atidarė LSMU Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros vedėja prof. dr. Jurga Bernatienė ir Lietuvos estetinės medicinos gydytojų asociacijos prezidentė, gydytoja Renata Liesė, lydėjusios dalyvius ir tolesnėse diskusijose. Sveikinimo žodį tarė LSMU Medicinos akademijos Farmacijos fakulteto dekanė prof. dr. Ramunė Morkūnienė.

„Farmacijos mokslas suteikia pagrindą suprasti medžiagų poveikį ir atsakingai vertinti naujoves. Norime, kad šios žinios pasiektų kasdienę praktiką ir padėtų specialistams priimti žmogaus sveikatai naudingus sprendimus. Todėl mums svarbu Farmacijos fakultete suburti kolegas, kurių skirtinga patirtis leidžia tą patį klausimą pamatyti plačiau“, – konferencijos sumanymą apibūdino prof. dr. Jurga Bernatienė.

Gydytoja Renata Liesė išskyrė farmacijos ir estetinės medicinos bendradarbiavimo reikšmę: „Estetinėje medicinoje svarbu suprasti, kokias medžiagas naudojame, kokio poveikio tikimės ir kokios yra jų taikymo ribos. Dialogas su farmacijos specialistais padeda atsakingai vertinti naujoves ir daugiau dėmesio skirti žmogaus saugumui.“

Drąsa kalbėti apie klaidas

Vienas pirmųjų konferencijos pranešimų buvo skirtas klaidų kultūrai. LSMU Anesteziologijos klinikos vadovas prof. dr. Andrius Macas skaitė pranešimą „Klaidos kultūra: kodėl reikia išdrįsti ir nebijoti!“. Jo tema iškėlė profesiniam tobulėjimui svarbų klausimą – ar išdrįstame atvirai kalbėti apie sudėtingas patirtis ir iš jų mokytis.

Naujovės pristatančioje konfe-

rencijoje kalbėta ir apie tai, kas nutinka, kai sprendimai nepasiteisina. Farmacijos ir kitų sveikatos priežiūros sričių specialistams ši tema aktuali greta nuolat atnaujinamų mokslinių žinių. Atsakinga praktika apima ir gebėjimą pripažinti abejonas, klausti, aptarti sprendimus su kolegomis. Konferencijos pradžioje klaidų kultūrai skirtas dėmesys suteikė platesnį kontekstą tolesnėms temoms apie naujovių taikymą ir specialisto atsakomybę.

Ilgamžiškumas ir sveikatai svarbios medžiagos

Naujausių mokslinių tyrimų ir gerųjų praktikų principus ilgamžiškumo kontekste pristatė dr. Tomas Vaičiūnas, atstovaujantis LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos tyrimų institutui ir Vilniaus universiteto Medicinos fakultetui. Ši tema siejasi su farmacijos specialistų darbu konsultuojant žmones, kurie domisi sveikatos išsaugojimu ir sveikatinimo priemonių pasirinkimu.

Nuotolinėje programoje šį temų lauką papildė Kauno klinikų prof. Laimo Virginijaus Jonačio pranešimas apie virškinimo trakto mikrobiotos ir skaidulų tarpusavio ryšį bei įtaką sveikatai. LSMU Bitininkystės centro vadovė, docentė dr. Agila Daukšienė aptarė sveikatinimą bičių produktais ir inovatyvius šiuolaikinius bitininkystės sprendimus.

Farmacijos ir estetinės medicinos sąsajos

Medžiagų poveikio pažinimą su estetinės medicinos praktika susiejo LSMU Neurologijos klinikos prof. dr. Kęstučio Petrikonio pranešimas „Nuo skausmo iki emocijų: botulino toksino neurologinis poveikis estetinėse procedūrose“. Auditorijoje parodytas trumpas pranešimo įrašas, o išsami versija įtraukta į nuotolinę dalį. Joje dr. Gabriela Casabona iš Ispanijos taip pat pristatė kalcio hidroksiapatito ir regeneracinės biostimuliacijos temą.

Tarptautinė patirtimi dalijosi Ry-

gos Stradinio universiteto gydytoja dermatologė dr. Linda Kapteine-Veite. Viešnia nagrinėjo aknės patogenezę, klinikinius požymius ir gydymą – temą, aktualią ir farmacijos specialistams, konsultuojantiems dėl odos priežiūros. Kitą pranešimą lektorė skyrė apžvelgti nechirurginės estetinės medicinos srities podiplominių studijų / rezidentūros programos įgyvendinimą Latvijoje.

Dėmesys žmogui ir bendravimui

Konferencijoje aptarti ir santykiai, nuo kurių priklauso kasdienis specialistų darbas. Medicinos psichologė Ilona Laukienė nagrinėjo konfliktų valdymą mediko darbe. Seksualinės medicinos gydytoja, psichiatrė dr. Giedrė Jonušienė pranešime „Ir džiaugsme, ir varge: poros perspektyva nuo hormonų iki psichologijos“ dėmesį skyrė poros santykiams. Nuotolinėje dalyje gydytoja Austėja Žibūdaite pristatė temą „Oda ir emocijos: nematomas smegenų ir odos dialogas“.

Šių metų konferencijoje greta farmacijos žinių ir jų taikymo išryškėjo atsakingo profesinio darbo klausimai: kaip vertinti naujoves, mokytis iš patirties ir geriau suprasti žmogų. Būtent šiuos klausimus kartu svarstyti kvietė jau septintą kartą vykęs farmacijos ir estetinės medicinos specialistų dialogas.

LSMU Farmacijos fakulteto inf.

Naujovės pristatančioje konferencijoje kalbėta ir apie tai, kas nutinka, kai sprendimai nepasiteisina.

CERN Tarybos prezidento vizitas LSMU: dėmesys mokslo potencialui ir medicinos pažangai

1 » Spalio 19 d. Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninėje Kauno klinikose lankėsi vizito į mūsų šalį atvykęs Europos branduolinių tyrimų organizacijos (CERN) Tarybos prezidentas prof. Costas Fountas. Susitikime su Universiteto ir ligoninės vadovais, mokslininkais bei studentais pristatyta branduolinės medicinos infrastruktūra, vykdomi tyrimai, aptartos ateities bendradarbiavimo su CERN perspektyvos.

Komunikacijos tarnybos nuotr.

Vizitas vyko Lietuvai siekiant visateisės narystės CERN, tai buvo galimybė pristatyti LSMU ir Kauno klinikų mokslines kompetencijas bei infrastruktūrą, leidžiančią fizikos, inžinerijos ir medicinos laimėjimus pritaikyti ligų diagnostikai ir gydymui.

Kartu su prof. C. Fountu atvyko Lietuvos švietimo tarybos pirmininkė prof. dr. Saulė Mačiukaitė-Žviniienė ir Lietuvos nuolatinis atstovas prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje ambasadorius Rytis Paulauskas.

Svečius pasitiko LSMU rektorius prof. dr. Rimantas Benetis, Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, LSMU prorektorius mokslui prof. dr. Juozas Kupčinskas, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms prof. dr. Tomas Lapinskas, Branduolinių medicinos tyrimų centro vadovas prof. dr. Donatas Vajauskas, Onkologijos ir hematologijos klinikos vadovė prof. dr. Elona Juozaitytė, šios klinikos docentė dr. Erika Korobeinikova, CERN tematikoje dirbantys mokslininkai – medicinos fizikai Evelina Jaselskė, Mindaugas Silickas, Laurynas Gilyas.

Šis vizitas – galimybė stiprinti bendradarbiavimą ir kartu prisidėti prie ateities medicinos technologijų kūrimo.

Svečiai susipažino su Kauno klinikų Branduolinės medicinos tyrimų centru, dalyvavo diskusijoje su Universiteto ir ligoninės vadovybės atstovais bei CERN tematika dirbančiais tyrėjais.

Onkologijos ir hematologijos klinikos doc. dr. Erikai Korobeinikovai pristačius LSMU bei Kauno klinikose vykdomus projektus, toliau vykusioje diskusijoje dėmesys skirtas dalelių terapijos, branduolinės medicinos, medicininių radioizotopų ir radiobiologijos tyrimų perspektyvoms. Šias sritis sieja bendras tikslas – pažangias technologijas panaudoti tikslesnei diagnostikai, veiksmingesniam gydymui ir naujiems moksliniams sprendimams.

Fizikos ir medicinos partnerystė – pacientų labui

„Branduolinės medicinos tyrimų srityje Universiteto mokslininkai ir Kauno klinikų gydytojai specialistai yra pasiekę tarptautiniu mastu vertinamo įdirbio, ši jau 30 metų plėtojama kryptis – viena stipriausių Baltijos šalyse. Strateginė infrastruktūra – Branduolinių medicinos tyrimų centras su ciklotronu – atvėrė platesnes diagnostikos ir gydymo galimybes, sukaupus patirties pagrindą plėtojame naujus mokslo tyrimus ir sveikatai pasitarnausiančius atradimus.

Siekiame, kad LSMU tarptautinėje erdvėje būtų pozicionuojamas ne tik kaip studijų, o pirmiau-

sia kaip pažangiausių mokslo tyrimų centras“, – akcentavo LSMU rektorius prof. dr. Rimantas Benetis.

„Lietuvai siekiant visateisės narystės CERN, svarbu parodyti šalies mokslinį ir technologinį potencialą bei turimas kompetencijas. Kauno klinikos yra sukaupusios reikšmingą patirtį branduolinės medicinos srityje, turime modernią infrastruktūrą ir aukštos kvalifikacijos specialistų komandą. Tikime, kad glaudesnis bendradarbiavimas su CERN galėtų suteikti naują postūmį branduolinės medicinos plėtrai Kauno klinikose ir Lietuvos sveikatos mokslų universitete“, – sakė prof. habil. dr. R. Jurkevičius.

Pasak generalinio direktoriaus, toks bendradarbiavimas atvertų platesnes galimybes specialistų stažuotėms, tarptautinės patirties mainams, bendriems moksliniams tyrimams ir pažangioms technologijoms diegti.

„Mums svarbu, kad tarptautinis bendradarbiavimas ilgainiui virstų konkrečiais mokslo ir medicinos pažangos rezultatais. Siekiame, kad naujausios technologijos ir mokslo pasiekimai būtų pritaikomi klinikinėje praktikoje, taip atveriant dar geresnes diagnostikos ir gydymo galimybes Kauno klinikų pacientams“, – pabrėžė prof. habil. dr. R. Jurkevičius.

„CERN yra puikus pavyzdys, kaip fundamentiniai mokslo tyrimai virsta technologijomis, keičiančiomis mūsų gyvenimą. LSMU siekiame būti ne tik šių technologijų naudotojais, bet ir jų kūrimo partneriais. Matome

didelį bendradarbiavimo potencialą dalelių terapijos, branduolinės medicinos ir kitose srityse, kur susitinka fizika, inžinerija ir medicina. Šis vizitas – galimybė stiprinti bendradarbiavimą ir kartu prisidėti prie ateities medicinos technologijų kūrimo“, – įvertino doc. dr. E. Korobeinikova.

Svarbią šios partnerystės infrastruktūrą sudaro 2024 m. veiklą pradėjęs Branduolinės medicinos tyrimų centras. Jame įdiegtas ciklotronas ir radiofarmacinių preparatų gamybos bei kokybės kontrolės laboratorija. Ši infrastruktūra sudaro sąlygas vietoje gaminti diagnostikai reikalingus trumpaamžius radionuklidus ir plėtoti biomedicinos tyrimus.

Susitikime su CERN Tarybos prezidentu aptartos LSMU ir Kauno klinikų galimybės plėtoti branduolinę mediciną, radiofarmaciją ir pažangų vėžio gydymą bendradarbiaujant su CERN. Pabrėžta, kad veikiantis ciklotronas, radiofarmacinių preparatų gamyba, biobankas ir plečiami ikiklininiai tyrimai sudaro tvirtą pagrindą tolesnei mokslo ir klinikinės praktikos integracijai.

Pasak Branduolinės medicinos tyrimų centro vadovo prof. Donato Vajausko, numatoma plėsti diagnostinių preparatų spektrą, įrengti terapinių radiofarmacinių preparatų gamybos laboratoriją ir stiprinti teranostikos tyrimus. Bendradarbiavimas su CERN MEDICIS grupe atvertų galimybių tyrimams naudoti sunkiau prieinamus radioizotopus.

Susitikimo dalyviai teigiamai įvertino per dešimtmetį pasiektą pažangą, kartu akcentavo būtinybę investuoti į specialistus, tarptautines partnerystes ir mokslinių tyrimų finansavimą. Dėmesio skirta ir Baltijos šalių Pažangiosios dalelių terapijos centro idėjai, siejamai su CERN plėtojama kompaktiniu helio ir lengvųjų jonų sinchrotronu HELIX.

CERN ir Lietuvos narystė

Europos branduolinių tyrimų organizacija CERN – 1954 m. įkurta tarptautinė organizacija, kurios laboratorija įsikūrusi ties Šveicarijos ir Prancūzijos siena, netoli Ženevos. Čia dalelių greitintuvais ir detektoriais tiriama fundamentali medžiagos sandara bei ją valdančios jėgos. Šiems tyrimams kuriamos technologijos pritaikomos ir medicinoje, informacinėse technologijose bei kitose srityse.

Lietuva asocijuota CERN nare tapo 2018 metais. Per šį laikotarpį šalies mokslininkai, doktorantai ir studentai įsitraukė į organizacijos veiklą. Visateisė narystė suteiktų Lietuvai teisę dalyvauti priimančias strateginius CERN sprendimus, išplėstų šalies mokslininkų ir jaunųjų specialistų karjeros galimybes bei leistų Lietuvos aukštųjų technologijų įmoneis be apribojimų dalyvauti organizacijos pirkimų konkursuose.

Lietuvos siekis tapti visateise CERN nare įtrauktas į 21-osios Vyriausybės programą.

Komunikacijos tarnybos inf.

LSMU Slaugos fakultete viešėjo Kauno krašto Rotary bendruomenė

Spalio 20 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Slaugos fakultete vyko Rotary apygardos 1462 Kauno krašto Rotary klubų bendruomenės ir fakulteto atstovų susitikimas, skirtas stiprinti tarpusavio ryšius, pristatyti fakulteto veiklas ir aptarti prasmingo bendradarbiavimo galimybes.

Rotary klubo „Intencijos“ prezidentei Vaidai Trakimavičienei už iniciatyvą, subūrusią Kauno krašto Rotary bendruomenę Slaugos fakultete ir paskatinimą ieškoti naujų bendradarbiavimo galimybių.

Susitikimas prasidėjo nuo Slaugos fakulteto veiklos, vykdomų studijų, mokslinių tyrimų ir plėtos kryptių pristatymo. Fakulteto veiklas ir pasiekimus svečiams pristatė prodekanė prof. Kristina Berškienė ir prof. Daiva Petruševičienė.

Vėliau Rotary bendruomenės nariai buvo pakviesti iš arčiau susipažinti su fakulteto akademine ir klinicine aplinka. Svečiai lankėsi Reabilitacijos, Sporto medicinos ir Slaugos klinikose, kuriose vykdomas ne tik studentų rengimas, bet ir moksliniai tyrimai bei praktinė veikla. Klinikų erdves, veiklos kryptis ir galimybes pristatė prof. Raimon-

das Kubilius, doc. Renata Žumbakytė-Šermukšnienė, dr. Justė Kivilienė ir dr. Milda Naginevičiūtė. Apie Vaikų reabilitacijos klinikos veiklą, jos specifiką ir aktualijas papasakojo doc. Indrė Bakanienė.

Svarbi susitikimo dalis buvo skirta studentų balsui. Studentė Kamilė Pilvinytė pristatė aktyvios studentų bendruomenės veiklą, mokslinius būrelius, studentų iniciatyvas ir iššūkius, su kuriais susiduriama siekiant įgyvendinti naujas idėjas bei tobulėti profesinėje ir mokslinėje srityse.

Susitikimo metu vyko atvira ir konstruktyvi diskusija apie galimas bendras iniciatyvas, visuomenei naudingas veiklas bei paramos kryptis. Ypatingas dėmesys skirtas iniciatyvų, atsakingų ir motyvuotų studentų skatinimui, jų lyderystės ugdymui, galimybių įgyvendinti

prasmingas idėjas kūrimui ir aktyvesniam akademinės bendruomenės bei socialiai atsakingo verslo bendradarbiavimui.

Tikime, kad mokslo, akademinės bendruomenės ir Rotary organizacijos patirties bei vertybių sinergija gali tapti pagrindu naujoms iniciatyvoms, kurios kurs ilgalaikę vertę ne tik studentams ir universitetui, bet ir visai visuomenei.

Šis susitikimas – pirmasis žingsnis į ilgalaikį, tvarų ir prasmingą Kauno krašto Rotary bendruomenės bei LSMU Slaugos fakulteto bendradarbiavimą. Bendrų vertybių, atviro dialogo ir noro veikti kartu pagrindu tikimės kurti iniciatyvas, kurios įkvėps jaunąją kartą, skatins lyderystę ir prisidės prie sveikesnės, atsakingesnės visuomenės kūrimo.

Kristina Berškienė

Sporto medicinos klinikos profesorė, Slaugos fakulteto prodekanė

Rotary bendruomenė visame pasaulyje vienija aktyvius, socialiai atsakingus žmones, siekiančius kurti teigiamus pokyčius visuomenėje, puoselėti savanorystę, lyderystę

ir tarnystės visuomenei idėjas. Šios vertybės artimos ir LSMU Slaugos fakulteto bendruomenei, kurios veikla grindžiama rūpesčiu žmogui, atsakomybe, mokslu ir siekiu prisidėti prie visuomenės sveikatos bei gerovės.

Nuoširdžiai dėkojame Rotary apygardos 1462 valdytojo Kauno krašto asistentui Mariui Latvaičiui ir

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://lsmu.lt/leidiniai/>
Leidinyi skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Rolandas STANKEVIČIUS, Veterinarijos fakulteto dekanas
Elena BARTKIENĖ, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanė
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

RĖMĖJAS:

BERLIN-CHEMIE
MENARINI

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Miglė GEDMINĖ, tel. +370 689 47716
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 0 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:
Ieva JANKAUSKIENĖ

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Kristina ABROMAITĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ,
Akademinės leidybos skyriaus vadovė,
tel. 0 37 327243, vt. 5131
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Laboratorija, kurios darbas nesustoja nė akimirkai

Naktį, savaitgalį ar švenčių dienomis – laboratorinių tyrimų gali prireikti bet kuriuo metu. Liepos mėnesį LSMU Kauno ligoninės Šilainių padalinyje atidarytame naujame korpuse įsikūrė laboratorija, šalia kurios veikia Skubios pagalbos centras ir Intensyviosios terapijos skyrius. Laboratorija dirba visą parą, septynias dienas per savaitę. Nepertraukiamą jos darbą užtikrina profesionali specialistų komanda, moderni infrastruktūra ir pažangios technologijos, padedančios tyrimus atlikti greitai, tiksliai ir patikimai.

Greitesnė diagnostika – svarbi pagalba gydytojams

Laboratoriniai tyrimai padeda gydytojams įvertinti paciento sveikatos būklę, nustatyti galimus sutrikimus, priimti klinišnius sprendimus ir stebėti gydymo eigą. Laboratorijoje atliekami įvairūs kraujo, šlapimo, krešėjimo ir infekcinių ligų žymenų tyrimai, taip pat mikrobiologiniai tyrimai.

Laboratorijos vadovė Alina Šimkūnienė pabrėžia, kad laboratorijos vieta šalia Skubios pagalbos centro ir Intensyviosios terapijos skyriaus leidžia greičiau atlikti tyrimus ir operatyviau priimti klinišnius sprendimus.

„Skubiojoje medicinoje laikas yra vienas svarbiausių veiksnių. Galimybė laboratorinius tyrimus atlikti vietoje ir jų atsakymus gydytojams perduoti per itin trumpą laiką padeda greičiau nustatyti diagnozę ir pradėti gydymą. Tai reikšmingas kokybinis pokytis tiek pacientams, tiek visai gydymo komandai“, – teigia A. Šimkūnienė.

Laboratorija skirta ne tik ligo-

ninės pacientams, bet ir visiems gyventojams, norintiems pasirūpinti savo sveikata jiems patogiu metu. Kadangi laboratorija dirba visą parą, mokamus tyrimus galima atlikti po darbo, vakare ar savaitgaliais, nekeičiant įprastos dienos tvarkės. Atvykus galima nemokamai pasikonsultuoti su gydytoju, kuris padės pasirinkti reikalingus tyrimus, o gavus rezultatus – juos aptarti ir geriau suprasti.

Auganti laboratorijos komanda

Atidarius naują laboratoriją, prie komandos prisijungė naujų, tarp jų ir jaunų, specialistų. Skirtinga darbuotojų patirtis, profesinės žinios ir bendradarbiavimas padeda užtikrinti sklandų ir nepertraukiamą laboratorijos darbą.

Kad tyrimai būtų atliekami visą parą, svarbus ne tik specialistų profesionalumas, bet ir sklandus darbo organizavimas, atsakomybių pasiskirstymas bei kiekvieno darbuotojo indėlis. Darnus komandos darbas leidžia užtikrinti, kad pacientams reikalingi tyrimai būtų atliekami laiku.

Modernios technologijos – tikslesniems rezultatams

Laboratorijoje naudojama moderni diagnostinė aparatura ir automatizuotos sistemos, padedančios užtikrinti tyrimų tikslumą, patikimumą ir sklandų darbo procesą. Laboratorijos infrastruktūra nuosekliai tobulinama, o ateityje numatoma įdiegti ir pneumatinio pašto sistemą, kuri leis mėginius transportuoti dar greičiau ir saugiau.

Naujoji infrastruktūra taip pat sudaro sąlygas plėsti tyrimų spektrą, diegti naujus diagnostikos metodus, mokyti studentus ir greičiau pritaikyti mokslines inovacijas klinikoje praktikoje.

Šalia laboratorijos veikia ir Kraujo bankas, kuriame saugomi kraujo komponentai, vykdomi jų paruošimo bei išdavimo procesai. Patogi šių padalinių kaimynystė ir glaudus bendradarbiavimas padeda efektyviau organizuoti darbą ir užtikrinti, kad pacientams reikalingi kraujo komponentai būtų paruošiami ir išduodami laiku.

LSMU Kauno ligoninės inf.

Tarptautinė gyvūnų asistuojamosios terapijos konferencija sulaukė susidomėjimo

Spalio 22–23 d. LSMU Veterinarijos akademijos Gyvūnų mokslų fakultete vyko 4-oji tarptautinė mokslinė konferencija „Gyvūnų asistuojamoji terapija – poveikis žmogaus sveikatai ir ateities perspektyvos“. Konferenciją organizavo LSMU Gyvūnų mokslų fakultetas kartu su LSMU Gyvulininkystės institutu ir Lietuvos mokslų akademijos Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriumi. Renginys turėjo ir simbolinę reikšmę – jis vyko minint LSMU Veterinarijos akademijos 90-metį ir Gyvūnų mokslų fakulteto 80-metį.

Prof. dr. Vilma Vilienė

Gyvūnų auginimo technologijų institutas

Renginys subūrė Lietuvos ir užsienio mokslininkus, gyvūnų asistuojamosios terapijos specialistus bei praktikus, siekiančius dalytis mokslinių tyrimų rezultatais, profesine patirtimi ir naujomis idėjomis. Šių metų konferencija išsiskyrė plačiu tarptautiniu atstovavimu, gausia mokslinių pranešimų programa ir nagrinėtų temų įvairove.

Platus tarptautinis atstovavimas ir augantis mokslinis susidomėjimas

Ketvirtoji tarptautinė mokslinė konferencija išsiskyrė pranešėjų gausa ir plačia geografinė aprėptimi. Mokslinius tyrimus ir praktinę patirtį pristatė įvairių Europos šalių bei Jungtinių Amerikos Valstijų universitetų, mokslinių tyrimų institucijų ir specializuotų organizacijų atstovai.

Konferencijoje buvo pristatyti 42 moksliniai pranešimai, iš jų 26 žodiniai, įskaitant 4 plenarinius, ir 16 stendinių. Pranešimus rengė mokslininkai ir specialistai iš Lietuvos, Italijos, Lenkijos, JAV, Ispanijos, Čekijos, Slovakijos, Kipro, Šiaurės Makedonijos, Kosovo ir kitų šalių.

Tarp dalyvavusių institucijų – Varšuvos universitetas, Džordžijos Pietų universitetas (JAV), Čekijos gyvybės mokslų universitetas Prahoje, Slovakijos žemės ūkio universitetas Nitroje, Vakarų Pamario technologijos universitetas Ščecine bei kitos aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų institucijos.

Mišrus renginio formatas sudarė galimybes dalyvauti tiek gyvai, tiek nuotoliniu būdu, todėl prie mokslinių diskusijų galėjo prisijungti platesnė tarptautinė auditorija. Aktyvus užsienio mokslininkų įsitraukimas atskleidė augantį susidomėjimą gyvūnų asistuojamosios terapijos tyrimais ir poreikį stiprinti bendradarbiavimą tarp skirtingų mokslo sričių specialistų.

Žmogaus biologinių išteklių centre – jau 1000-asis Biobanko kolekcijų dalyvis

Žmogaus biologinių išteklių centras (toliau – Biobankas) – mokslinių tyrimų infrastruktūra – nuo 2024 m. kartu su kitais Lietuvos biobankais dalyvauja tarptautinės mokslinių tyrimų infrastruktūros – Biobankų ir biomolekulinio išteklių tyrimo infrastruktūros-Europos tyrimų infrastruktūros konsorciūmo (angl. *Biobanking and Biomolecular Research Infrastructure-European Research Infrastructure Consortium*, BBMRI-ERIC) veikloje. Kauno Biobanko veiklos tikslas – suteikti Lietuvos ir užsienio mokslininkams prieigą prie didelės apimties standartizuotų ir susistemintų žmogaus biologinės medžiagos mėginių.

Efektyvios biobanko veiklos pagrindas – standartizuotos, tiksliai renkamos ir tinkamai charakterizuojamos kolekcijos. Biobanko kolekcija – tai biomedicininis mokslininkams tyrimams, ligų diagnostikai ir gyvybės mokslų pažangai kurti skirtas sistemingai surinktų, standartizuotų žmogaus biologinių mėginių ir su šiais mėginiais susijusių sveikatos duomenų rinkinys. Biobanko kolekcijos apima žmogaus ląsteles, audinius, DNR, RNR, kraują, plazmą, kitus kūno skysčius, klininius duomenis, gydymo informaciją, genetinių, laboratorinių tyrimų rezultatus ir kt. Tinkamai parengta tikslinė biobanko kolekcija turi didelę mokslinę vertę nacionalinei ir tarptautinei mokslininkų bendruomenei, analizuojant ligų patogenezinius mechanizmus, ieškant naujų diagnostikos metodų, inovatyvių gydymo taikinių, plečiant funda-

mentaliąsias žinias apie žmogaus organizme vykstančius patologinius procesus.

Kauno Biobanke šiuo metu užregistruotos 24 veikiančios su konkrečia patologija siejamos kolekcijos, iš kurių 13-a kolekcijų apima neonkologinių ligų mėginius ir klinikinę informaciją, 4 kolekcijos skirtos vaikų patologijai, 3 kolekcijos – kvėpavimo sistemos onkologinėms ir neonkologinėms ligoms, o tarp renkamų sveikatos duomenų – ir išsamūs molekuliniai navikinio audinio tyrimų rezultatai. Iš viso šiandien Kauno biobanko kolekcijose yra užregistruota 6140 užšaldytų ir 4555 kambario temperatūroje laikomų mėginių.

Norime pasidžiaugti, jog Kauno Biobanke sėkmingai augant šios mokslinių tyrimų infrastruktūros kolekcijų apimtims, 2026 m. rugsėjį į vieną iš biobanko kolekcijų užregis-

truotas jau 1000-asis dalyvis. Registruojant dalyvius į konkrečias Biobanko kolekcijas, pastebėta, jog šiek tiek dažniau Biobanko veikloje sutinka dalyvauti vyrai (57 proc. tarp kolekcijų dalyvių), tarp dalyvių – dažniausiai 61–80 metų asmenys, o Biobanko veikloje sutiko dalyvauti beveik 50 asmenų iki 17 metų.

Primename, jog dalyvavimas Biobanko veikloje yra savanoriškas, o tvarkoma sveikatos informacija konfidenciali ir teikiama tik mokslininkams tyrėjams ar kitiems biobankams, neidentifikuojant paties dalyvio asmens tapatybės. Dalyvis turi teisę gauti informaciją apie savo biologinių mėginių, sveikatos informacijos panaudojimą moksliniams tyrimams ar bet kada atšaukti savo sutikimą dalyvauti Biobanko veikloje. Sutikdami būti įregistruojamam Biobanko kolekcijai, šie asmenys altruistiškai prisideda

prie personalizuotos medicinos pažangos, reikšmingų retų patologijų tyrimų, didelės apimties klinikinių studijų vykdymo, kuriant saugią, personalizuotą ir pažangią, globa-

liai veikiančią sveikatos priežiūros sistemą.

Kauno klinikų Patologinės anatomijos klinika, Žmogaus biologinių išteklių centro inf.

Arčiau gyvūnų augintojų: LSMU komanda pristatė savo veiklą parodoje „Gyvulininkystė 2026“

Spalio 16–17 d. Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijoje, Akademijoje, Kauno r., vyko specializuota paroda „Gyvulininkystė 2026“, subūrusi gyvūnų augintojus, veterinarijos specialistus, mokslininkus, verslo ir visuomenės atstovus. Renginyje dalyvavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Stambųjų gyvūnų klinikos kolektyvas, pristatęs savo klinikinę veiklą. Kartu universitetui atstovavo Laukinių gyvūnų globos centras, Gyvūnų reprodukcijos laboratorija, Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinika ir Gyvulininkystės institutas. Bendras dalyvavimas atskleidė universiteto kompetencijų įvairovę ir jas vienijantį tikslą – prisidėti prie gyvūnų sveikatos, gerovės ir atsakingos gyvulininkystės plėtros.

» 8

Tarptautinė gyvūnų asistuojamosios terapijos konferencija sulaukė susidomėjimo

6» Nuo žmogaus sveikatos iki gyvūnų gerovės

Moksliniuose pranešimuose daug dėmesio skirta gyvūnų asistuojamosios terapijos poveikiui žmogaus fizinei, emocinei ir socialinei gerovei, terapinių metodų veiksmingumui bei atsakingam gyvūnų įtraukimui į asistuojamąsias veiklas.

Plenariniuose pranešimuose nagrinėti moksliniai įrodymai apie gyvūnų poveikį žmogaus sveikatai, šunų gerovės užtikrinimo iššūkiai, žmogaus ir šuns tarpusavio ryšio reikšmė dirbant su autizmo spektro sutrikimų turinčiais asmenimis ir žirgų asistuojamojo mokymosi galimybės.

Itin vertinga buvo tarptautinė mokslininkų ir praktikų patirtis. Italijos specialistai dalijosi šunų ir žirgų asistuojamųjų veiklų praktika, JAV mokslininkai pristatė žirgų asistuojamojo mokymosi galimybes, o Lenkijos, Čekijos ir Slovakijos tyrėjai nagrinėjo skirtingų gyvūnų rūšių elgsenos, fiziologinių reakcijų bei gerovės vertinimo klausimus.

Renginyje aptartos ne tik tradiciškai terapinėse veiklose dalyvaujančių šunų ir žirgų galimybės. Pristatyti tyrimai apie triušių, kačių, lamų, alpų, vištų dedeklių, ropių ir kitų gyvūnų elgseną, gerovę bei galimą dalyvavimą gyvūnų asistuojamosiose veiklose. Tokia temų įvairovė parodė, kad ši sritis apima vis platesnį gyvūnų rūšių ir mokslinių tyrimų spektrą.

Ypatingo dalyvių susidomėjimo sulaukė galimybė gyvai susipažinti su į konferenciją atsivežtais gyvūnais, tokiais kaip gyvate ir sraigėmis. Ši netradicinė iniciatyva suteikė renginiui interaktyvumo, paskatino diskusijas apie skirtingų gyvūnų rūšių ypatumus, žmonių reakcijas į juos ir galimybes atsakingai įtraukti rečiau sutinkamus gyvūnus į asistuojamąsias veiklas. Praktinis pažinimas papildė mokslinius pranešimus ir suteikė dalyviams naujų patirčių.

Nemažai dėmesio skirta ir inovatyviems sprendimams – virtualiosios realybės technologijų taikymui hipoterapijoje, gyvūnų atrankos bei vertinimo metodams, žmogaus ir gyvūno sąveikos tyrimams. Diskusijose pabrėžta, kad, siekiant teigiamo poveikio žmogui, būtina užtikrinti ir gyvūnų gerovę, atsižvelgti į jų fiziologinius, elgsenos bei individualius poreikius.

LSMU mokslininkų indėlis – nuo gyvūnų elgsenos iki neurobiologinių tyrimų

Konferencijoje aktyviai dalyvavo LSMU mokslininkai, pristatę tyrimus, susijusius su gyvūnų elgsena, gerove, jų tinkamumu asistuojamosioms veikloms, žmogaus ir gyvūno sąveika bei visuomenės sveikatos klausimais.

Gyvūnų mokslų fakulteto tyrėjų darbai atspindėjo įvairiapusį fakultete vykdomų mokslinių tyrimų pobūdį ir jų sąsajas su aktualiomis tarptautinėmis mokslo kryptimis.

Svarbų tarpdisciplininį aspektą papildė ir LSMU Biologinių sistemų ir genetinių tyrimų instituto Vizualinės neurofiziologijos laboratorijos mokslinė kryptis, susijusi su gyvūnų asistuojamosios terapijos vizualiniais ir neurobiologiniais aspektais. Ši tyrimų kryptis atveria galimybes giliau nagrinėti žmogaus reakcijas į sąveiką su gyvūnais, regimojo suvokimo, emocinių reakcijų ir nervų sistemos procesų sąsajas. Toks požiūris papildo tradicinius gyvūnų asistuojamosios terapijos tyrimus ir pabrėžia objektyviais moksliniais metodais pagrįsto terapinio poveikio vertinimo svarbą.

Skirtingų LSMU mokslo padalinių įsitraukimas atskleidžia, kad gyvūnų asistuojamosios terapijos tyrimai neapsiriboja vien gyvūnų elgsena ar jų panaudojimu praktinėse veiklose. Ši sritis jungia gyvūnų mokslus,

veterinariją, mediciną, neurobiologiją, psichologiją, reabilitaciją, edukologiją ir socialinius mokslus.

Tarpdisciplininis bendradarbiavimas sudaro galimybes visapusiškiau vertinti žmogaus ir gyvūno sąveiką, ieškoti naujų mokslinių tyrimų metodų ir kurti mokslininkams saugius bei veiksmingus gyvūnų asistuojamosios terapijos sprendimus.

Renginys taip pat suteikė galimybę stiprinti ryšius su užsienio mokslininkais, dalytis tyrimų metodikomis ir aptarti naujų bendrų mokslinių iniciatyvų perspektyvas.

Tarptautinio bendradarbiavimo ir mokslo pažangos skatinimas

Jau ketvirtą kartą organizuotas tarptautinis mokslinis renginys tapo reikšminga erdve mokslinių žinių sklaidai, profesinių patirčių

mainams ir naujų bendradarbiavimo galimybių paieškai.

Plati mokslinių pranešimų programa, aktyvus užsienio partnerių įsitraukimas ir įvairiapusės nagrinėtos temos atskleidė, kad gyvūnų asistuojamoji terapija tampa vis aktualesne tarpdisciplininis tyrimų sritimi. Ypač svarbus mokslinių tyrimų, praktinės patirties ir inovatyvių technologijų derinimas, leidžiantis geriau suprasti gyvūnų poveikį žmogaus sveikatai ir kartu užtikrinti atsakingą požiūrį į gyvūnų gerovę.

Konferencijos tęstinumas ir plėtojami tarptautiniai ryšiai stiprina Lietuvos sveikatos mokslų universiteto matomumą tarptautinėje akademinėje bendruomenėje, skatina naujas mokslines iniciatyvas ir prisideda prie gyvūnų asistuojamosios terapijos kaip perspektyvios mokslo ir praktikos srities plėtros.

Arčiau gyvūnų augintojų: LSMU komanda pristatė savo veiklą parodoje „Gyvulininkystė 2026“

7»

Parodos programa apėmė veislinių gyvūnų ekspozicijas, technologijų ir paslaugų pristatymus, edukacines veiklas bei profesiniams susitikimams skirtas erdves. Tokiame renginyje universiteto dalyvavimas svarbus tiek pristatant turimas žinias ir paslaugas, tiek palaikant tiesioginį ryšį su žmonėmis, kurie kasdien rūpinasi gyvūnais. Ūkiuose kylantys klausimai padeda įvertinti, kokių sprendimų labiausiai reikia praktikoje, o mokslininkų ir veterinarijos gydytojų patirtis suteikia pagrindą jų ieškoti.

Stambųjų gyvūnų klinikos kolektyvas parodoje pristatė veiklą, kurioje susijungia veterinarinė pagalba, moksliniai tyrimai ir būsimųjų specialistų rengimas. Klinikose gydomi galvijai, arkliai, avys, ožkos, alpakos ir lamos, teikiamos diagnostikos, gydymo bei konsultavimo paslaugos. Darbas su skirtingų rūšių gyvūnais reikalauja plataus klinikinio pasirengimo ir gebėjimo įvertinti konkretaus gyvūno bei jo laikymo aplinkos ypatumus.

Klinikinės veiklos pristatymas leidžia plačiau parodyti veterinarijos gydytojo vaidmenį. Gyvūno apžiūra ir gydymas yra svarbi šio darbo dalis,

tačiau kasdienėje praktikoje ne mažiau reikšmingas nuoseklus bendradarbiavimas su jo savininku. Aiškus situacijos įvertinimas, tyrimų rezultatų paaiškinimas ir tolesnės priežiūros aptarimas padeda priimti pagrįstus sprendimus. Gyvūnų augintojams svarbu žinoti, kokios pagalbos galima kreiptis, o specialistams – suprasti, su kokiais sunkumais susiduriama skirtinguose ūkiuose ir žirgynuose.

Svarbi Stambųjų gyvūnų klinikos veiklos kryptis – mokslinių žinių pritaikymas praktikoje. Klinikos tyrėjai nagrinėja gyvūnų sveikatos stebėsenos, ankstyvosios ligų diagnostikos, biologinių žymenų ir dirbtinio intelekto taikymo galimybes. Moksliniuose darbuose analizuojami gyvūnų elgsenos, fiziologiniai, produktyvumo ir aplinkos duomenys, ieškoma būdų juos prasmingai susieti su klinikiniu vertinimu. Tokia veikla padeda plėtoti veterinariją, kurioje technologijų teikiama informacija vertinama kartu su specialisto žiniomis ir klinikine patirtimi.

Universitetinės klinikos išskirtinumą taip pat lemia glaudus ryšys su studijomis. Klinikiniai atvejai tampa būsimųjų veterinarijos gydytojų mokymosi pagrindu, o prak-

tinis darbas padeda ugdyti gebėjimą stebėti, analizuoti ir atsakingai priimti sprendimus. Todėl klinikos veiklos pristatymas visuomenei kartu yra galimybė parodyti, kaip rengiami specialistai, ateityje dirbsiančys su ūkiniais gyvūnais ir žirgais.

Paroda „Gyvulininkystė 2026“ suteikė progą pristatyti Stambųjų gyvūnų klinikos veiklą platesnei auditorijai ir kartu parodyti LSMU indėlį į gyvūnų sveikatos priežiūrą, reprodukcijos mokslą, laukinių gyvūnų globą bei gyvulininkystės tyrimus.

Tokie susitikimai kuria pagrindą tolesniam universiteto, veterinarijos specialistų ir gyvūnų augintojų dialogui – apie realius poreikius, praktinius sprendimus ir bendrą atsakomybę už gyvūnų gerovę.

Stambųjų gyvūnų klinikos inf.

Senelių receptai ir prisiminimai subūrė prie bendro stalo

Spalio 16-ąją, minint Pasaulinę maisto dieną, LSMU Veterinarijos akademijoje kvepėjo ne tik gardžiais patiekalais – čia susitiko skoniai, prisiminimai ir skirtingos kartos. Akademijos 90-mečiui skirtas renginys, Maisto šventė „90 metų ant mūsų stalo“, pakvietė universiteto bendruomenę nukeliauti į praeitį ir pažvelgti, koks maistas lydėjo žmones prieš devynis dešimtmečius, ką apie savo laikmetį pasakoja šeimos receptai.

Doc. dr. Aistė Kabašinskienė
LSMU VF Maisto saugos ir kokybės katedra

Prieš 90 metų, ypač kaimo šeimų kasdienybėje, valgiaraštį veikė metų laikai, ūkio darbai ir namuose užauginti produktai. Svarbią vietą užėmė ruginė duona, kruopos, bulvės, žirniai, pupos, pieno produktai ir kiauliena. Daržovės, uogos ir grybai buvo rauginami, džiovinami ar sūdomi, kad jų užtektų ilgesniam laikui. Darbymečiu reikėjo sotesnio maisto, o religinis kalendorius lėmė pasninko ir šventinių dienų valgius. O štai tarpukario Lietuvos aukštuomenės, dvarininkų ir pasiturinčių miestiečių stalai galėjo būti gerokai gausesni: juose atsirasdavo žvėrienos, paukštienos, žuvies, atvežtinių produktų ir prieskonių. Mieste veikė turgūs, valgyklos, kavinės ir restoranai. Dvaruose naudoti Vakarų Europos kulinarių receptai, o miestuose plito kitų Europos šalių patiekalai.

Šiandien šios patirtys padeda įvertinti sezoniškumą, vietinių produktų, maisto planavimo ir tausojimo svarbą. Tradiciniai konservavimo būdai gali būti aktualūs ir dabar, jei taikomi atsakingai bei derinami su šiuolaikinėmis maisto saugos žiniomis. Istoriniai receptai taip pat liudija, kaip kito maisto prieinamumas ir visuomenės gyvenimo būdas.

Šiame Maisto šventės subūrė komandas iš LSMU Veterinarijos fakulteto padalinių: Maisto saugos ir kokybės, Anatomijos ir fiziologijos, Veterinarinės patobiologijos katedrų darbuotojus, Maisto mokslo ir Maisto saugos studijų programų studentus, Maisto mokslo būrelį entuziastus, LSMU gimnazijos mokinius bei Gyvūnų mokslų fakulteto Bitininkystės centro atstovus. Šventės dalyviai istoriją atskleidė ne vien per senas kulinarias knygas, istorines žinias ar kūrybiškumą. Daugelis dalyvių gamino savo senelių receptų įkvėptus patiekalus – tokius, kurių skonis pažįstamas iš šeimos pasakojimų, švenčių ar vaikystės prisiminimų. Kai kurie receptai galbūt niekada nebuvo užrašyti: jie keliavo iš lūpų į lūpas, perduodami kartu su patarimais, kaip „pagaminti iš akies“ ar, kaip žinoti, kad jau iškepė. Gardusis tortas „Napoleonas“ nukėlė šventės lankytojus į tarpukario ponių saldžių popiečių akimirkas, o ledinukai ant pagaliuko priminė kermo-

Istoriniai receptai
taip pat liudija,
kaip kito maisto
prieinamumas ir
visuomenės gyvenimo
būdas.

šių ar bažnytinės šventės. Skaniųjų „Linzer“ sausainių receptas, ko gero, buvo vienas seniausių, jo „pradininkas“ yra to paties pavadinimo tortas, kurio receptas pirmą kartą užrašytas dar 1653 m. Kai kurie patiekalai žavėjo savo paprastumu, pvz., bulvės su kastiniu ir spurgute (kanapių ir linų sėmenų pagardų), grikių košė su medumi. Na, o sotūs daržovių troškiny su šerniena atspindėjo sočius gausios pasiturinčių ūkininkų šeimos pietus.

Tokie receptai – vertinga mūsų kultūros paveldo dalis. Juose atsispindi ne tik tai, ką žmonės valgė, bet ir jų kasdienybė, turėti produktai, metų laikai, šeimos tradicijos ir rūpestis vieni kitais. Kiekvienas patiekalas šventėje turėjo savitą istoriją, o ją išgirdus maistas tapo dar artimesnis ir įdomesnis. Prie bendro stalo buvo galima ne tik paragauti, bet ir prisiminti, pasidalyti, paklausti: „O kaip šį patiekalą gamindavo jūsų seneliai?“

Šventės lankytojai ragavo ir balsavo už labiausiai patikusius bei šventės koncepciją atitinkančius patiekalus. Daugiausia balsų surinko Maisto saugos programos 4 kurso studentų pagaminti ledinukai „Gaidelis“. Antroji vieta atiteko Maisto saugos ir kokybės katedros dėstytojų grupei už fermentuotus gėrimus.

Trečiąją vietą pelnė Gyvūnų mokslų fakulteto Bitininkystės centro komanda, pristačiusi grikius su medumi ir žiedadulkėmis.

Nugalėtojų prizus įsteigė LSMU Rinkodaros skyrius, LSMU Profesinė sąjunga ir UAB „Vilniaus duo-

na“. Dėkojame jiems už palaikymą, o visoms komandoms – už kūrybiškumą, nuoširdų pasirengimą ir pasidalytas istorijas.

Maisto šventė parodė, kad paveldas nebūtinai saugomas tik muziejuose ar senuose užrašuose. Jis

gyvas tol, kol gaminame, ragaujame ir pasakojame apie patiekalus, kuriuos kažkada gamino mūsų seneliai. Šiame prie bendro stalo susėdo praeitis ir dabartis – ir kiekvienas galėjo parsinešti namo ne tik naują skonį, bet ir gražų prisiminimą.

LSMU Gastroenterologijos klinikos „Horizon Europe“ vėžio misijos projekto ONCODIR baigiamasis renginys Kaune

Spalio 20–22 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Emanuelio Levino centre vyko šeštasis tarptautinio ONCODIR projekto plenarinis susitikimas, kurį organizavo LSMU Gastroenterologijos klinika. Trijų dienų renginyje projekto konsorciumo partneriai aptarė pasiektus rezultatus, tolesnius įgyvendinimo etapus ir aktualius storosios žarnos vėžio prevencijos iššūkius. Taip pat buvo pristatyti projekto metu kuriami inovatyvūs skaitmeniniai sprendimai, vyko praktinės jų demonstracijos, užsiėmimai ir diskusijos apie šių technologijų pritaikymo galimybes.

Mokslo pažanga veiksmingesnei vėžio prevencijai

Storosios žarnos vėžys – trečia pagal dažnumą onkologinė liga pasaulyje, todėl ypač svarbu stiprinti šios ligos prevenciją ir ieškoti veiksmingų būdų mažinti susirgimo riziką. Prie šio tikslo įgyvendinimo prisideda LSMU Gastroenterologijos klinika ir Virškinimo sistemos tyrimų institutas, dalyvaudami tarptautiniame ONCODIR projekte, finansuojamame Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizon Europe“ lėšomis. Projektu siekiama pasitelkiant mokslinius tyrimus ir pažangias technologijas kurti individualizuotus storosios žarnos vėžio prevencijos sprendimus ir taip prisidėti prie ES kovos su vėžiu misijos tikslų įgyvendinimo.

Šiam tikslui pasitelkiamos ir dirbtinio intelekto technologijos, padedančios kurti individualizuotą storosios žarnos vėžio prevencijos rekomendacijas bei sprendimų priėmimo priemones sveikatos

priežiūros specialistams ir politikos formuotojams. LSMU kartu su partneriais vykdo pilotinį tyrimą Lietuvoje, taip pat prisideda prie kuriamų sprendimų vertinimo ir naudotojų kompetencijų stiprinimo. Ši veikla leidžia Universiteto mokslininkams tiesiogiai dalyvauti vertinant, kaip inovatyvios prevencijos priemonės galėtų būti taikomos praktikoje.

Kaune vykusio susitikimo metu projekto partneriai apžvelgė skirtingų darbo grupių pasiekimus, Graikijoje ir Rumunijoje vykdytų pilotinių tyrimų rezultatus bei Lietuvoje įgyvendinamos bandomosios veiklos pažangą. Dėmesys skirtas ir baigiamajam projekto įgyvendinimo etapui, pasiektų rezultatų vertinimui bei jų pritaikymo galimybėms ateityje.

Svarbi renginio dalis buvo skirta praktiniam kuriamų technologijų pristatymui. Dalyviai susipažino su gyventojams, sveikatos priežiūros specialistams ir sveikatos politikos formuotojams skirtomis skait-

meninėmis priemonėmis, dalyvavo jų išbandymo užsiėmimuose ir teikė grįžtamąjį ryšį. Tokia veikla leidžia įvertinti, kaip mokslininkų kuriami sprendimai atitinka realius naudotojų poreikius.

Tarptautinio bendradarbiavimo svarba

LSMU prorektorius mokslui ir ONCODIR projekto vadovas Universitete prof. dr. Juozas Kupčinskas pabrėžė, kad dalyvavimas tarptautiniuose projektuose yra svarbi Universiteto mokslinės veiklos plėtros dalis. Pasak jo, tai yra vienas iš šešių Gastroenterologijos klinikos ir Virškinimo sistemos tyrimų instituto vykdomų tarptautinių „Horizon Europe“ projektų, suburiančių skirtingų šalių savo srities ekspertus, kurių bendros pastangos gali prisidėti prie geresnių ilgalaikių rezultatų storosios žarnos vėžiu sergantiems pacientams.

„Tikimės, kad įgyvendinant šį projektą bus sukurtos reikšmingos inovacijos, skirtos storosios žarnos vėžio profilaktikos ir ankstyvo-

sios patikros programoms tobulinti. Taip pat kartu su projekto partneriais toliau ieškome galimybių inicijuoti naujus bendrus projektus ir tikimės sėkmingai tęsti šį bendradarbiavimą. Labai džiaugiamės, kad mūsų Universitetas, dalyvaudamas šiame projekte, gali reikšmingai prisidėti prie ES kovos su vėžiu misijos tikslų įgyvendinimo“, – teigė prof. J. Kupčinskas.

ONCODIR projekto koordinatoriaus pavaduotojas dr. Athanasios Mavropoulos teigė, kad po trejų metų intensyvaus darbo itin svarbu pristatyti sukurtus sprendimus platesnei auditorijai ir parodyti realius projekto pasiekimus.

Anot jo, projekto metu sukurtos skaitmeninės priemonės yra pritaikytos skirtingoms naudotojų grupėms – gyventojams, gydytojams ir sveikatos politikos formuotojams. Vis dėlto ne mažiau svarbu sudaryti galimybes šias technologijas išbandyti žmonėms, kurie tiesiogiai nedalyvauja konsorciumo veikloje.

„Norime, kad platesnė auditorija pamatytų, ką mums pavyko pasiekti, ir pasidalytų savo nuomone. Gautas grįžtamas ryšys padės suprasti, ką padarėme gerai, ką dar reikėtų tobulinti ir kuria kryptimi judėti toliau“, – sakė dr. A. Mavropoulos.

Bendras projekto siekis – sujungti skirtingų šalių mokslines kompetencijas, technologines inovacijas ir praktinę naudotojų patirtį, kad kuriamas pažangius sprendimus būtų galima tinkamai pritaikyti praktikoje.

Tolesni projekto žingsniai

Kaune vykusio susitikimo metu ONCODIR partneriai taip pat aptarė likusius projekto įgyvendinimo etapus ir galimybes užtikrinti ilgalaikį kuriamų sprendimų pritaikymą. LSMU dalyvavimas šiame tarptautiniame projekte stiprina Universiteto mokslinį bendradarbiavimą ir prisideda prie pažangių, moksliniais tyrimais pagrįstų storosios žarnos vėžio prevencijos priemonių kūrimo.

Komunikacijos tarnybos inf.

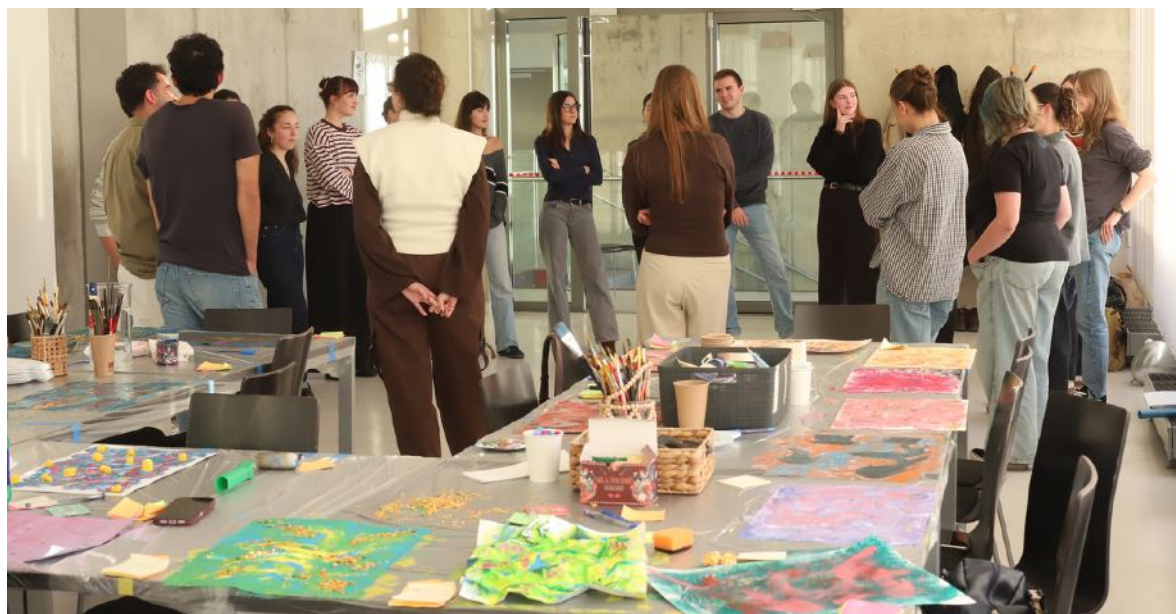
Nuo ingredientų iki produkto saugumo: užsienio studentai LSMU tobulino žinias ir praktinius įgūdžius

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Farmacijos fakultetas kasmet sėkmingai tęsia „Erasmus+“ mišriąsias intensyviąsias programas (BIP) „Saugių kosmetikos produktų kūrimas“. Tokių programų metu tarptautinė akademinė bendruomenė susiburia bendram tikslui – ugdyti specialistus, gebančius naujausias mokslo žinias taikyti saugiems ir kokybiškiems produktams kurti.

LSMU koordinuojamos programos partnerių tinklas jungia San Jorge universitetą Ispanijoje, Karolio ir Masaryko universitetus Čekijoje, Lodzės ir Balstogės medicinos universitetus Lenkijoje, Rygos Stradinio universitetą Latvijoje ir Liublianos universitetą Slovėnijoje. Ši

partnerystė padeda sutelkti skirtingų akademinų mokyklų kompetencijas ir studijų turinyje susieti farmacinių technologijų, dermatologijos, ingredientų savybių bei produktų saugumo klausimus.

» 13

LSMU prisideda prie tarptautinio SHAPE projekto

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (LSMU) dalyvauja tarptautiniame „Erasmus+“ projekte SHAPE, kuriuo siekiama stiprinti Rytų Afrikos universitetų gebėjimus rengti specialistus, reikalingus tvarių, inovatyvių ir socialiai įtraukių miestų plėtrai. Projektas suburia Europos ir Afrikos aukštojo mokslo institucijas bei kitus partnerius, siekiančius kurti vietos poreikiams pritaikytus išmaniųjų miestų sprendimus.

Išmanieji miestai prasideda nuo žmonių ir kompetencijų

SHAPE (angl. *Smart City Higher Education Advancement Program in East Africa*) – tai Europos Sąjungos finansuojamas aukštojo mokslo gebėjimų stiprinimo projektas, įgyvendinamas pagal programą „Erasmus+“.

Projektą koordinuoja Moi universitetas (Moi University) Kenijoje. LSMU projektui atstovauja prof. dr. Leonas Valius, kuris yra universiteto projekto vadovas.

SHAPE atsirado reaguojant į vieną iš svarbių Rytų Afrikos miestų plėtros iššūkių – specialistų, turinčių išmaniųjų miestų kūrimui reikalingų kompetencijų, trūkumą. Skaitmeninės technologijos, dirbtinis intelektas, atvirieji duomenys ir išmaniosios infrastruktūros sprendimai gali prisidėti prie efektyvesnio miestų valdymo, tačiau jų sėkmingam taikymui būtini tinkamai parengti specialistai, institucinis pasirėmimas ir vietos aplinkybės atitinkantys sprendimai.

Todėl projektas orientuotas ne vien į technologijų diegimą, bet ir

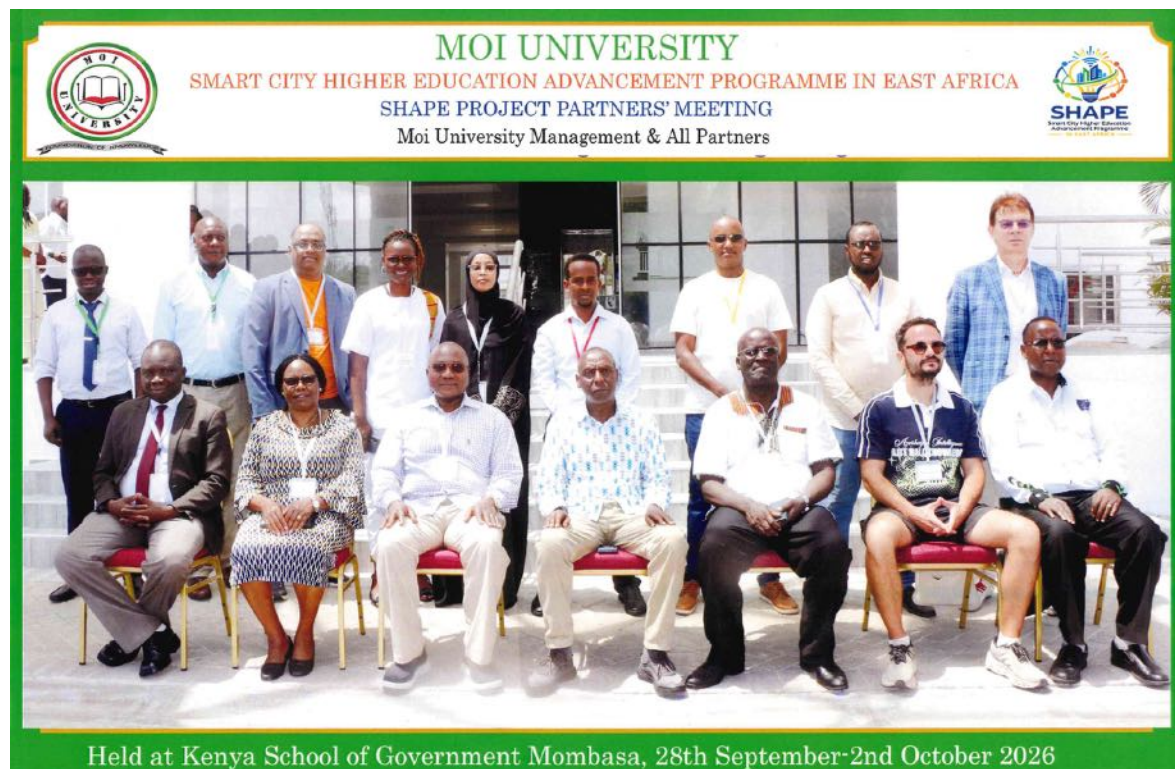
į aukštojo mokslo modernizavimą, studijų turinio atnaujinimą bei ilgalaikių universitetų ir kitų institucijų bendradarbiavimo ryšių kūrimą.

Tarptautinė partnerystė – bendram tikslui

SHAPE vienija universitetus ir organizacijas iš Europos bei Rytų Afrikos. Partnerių kompetencijos ir patirtis leidžia derinti akademines žinias, technologinius gebėjimus ir regiono poreikių išmanymą. Toks bendradarbiavimas sudaro sąlygas ne tik dalytis gerąja praktika, bet ir kartu kurti sprendimus, atitinkančius konkrečių šalių bei bendruomenių socialines, ekonomines ir infrastruktūros sąlygas.

LSMU vaidmuo – išmaniosios sveikatos kompetencijos ir tarptautinis bendradarbiavimas

LSMU į projektą įsitraukia kaip sveikatos mokslų universitetas, galintis prisidėti prie išmaniosios sveikatos srities plėtojimo išmaniųjų miestų kontekste. Šiuolaikiniuose miestuose sveikatos priežiūros prieinamumas, skaitmeninių sprendi-

mų taikymas, duomenimis grįstas sprendimų priėmimas ir gyventojų gerovė yra svarbios tvarios urbanistinės plėtros dalys.

Projekto veiklose numatoma analizuoti kompetencijų poreikius, kurti ir atnaujinti studijų turinį, rengti mokymosi programas bei stiprinti akademinio personalo gebėjimus. Taip pat planuojama skatinti inovacijas, organizuoti atvirųjų inovacijų renginius, plėtoti virtualius akademinius mainus ir kurti ilgalaikį Europos bei Rytų Afrikos bendradarbiavimo tinklą.

Vienas iš konkrečių LSMU įsipareigojimų – vadovauti Europos Sąjungos ir Rytų Afrikos išmaniųjų miestų aljanso inicijavimo dokumento (D4.4) rengimui. Šis darbas apima bendros aljanso vizijos, tikslų,

bendradarbiavimo principų ir institucijų dalyvavimo lūkesčių formavimą. Planuojama, kad aljansas padės išlaikyti partnerystės ryšius ir pasibaigus projektui.

Ilgalaikė nauda universitetams ir visuomenei

SHAPE siekia, kad projekto rezultatai neapsiribotų vienkartiniais mokymais ar studijų turinio pakeitimais. Numatyta stiprinti universitetų gebėjimus savarankiškai rengti išmaniųjų miestų specialistus, plėtoti mokymo programas, skatinti atvirąsias inovacijas ir glaudinti aukštojo mokslo bei darbo rinkos ryšius.

Svarbus projekto aspektas – vietos konteksto ir bendruomenių

poreikių įtraukimas. Išmanusis miestas nėra vien technologijomis ap rūpinta infrastruktūra. Tai ir aplinka, kurioje sprendimai padeda gerinti žmonių gyvenimo kokybę, didinti paslaugų prieinamumą, efektyviau naudoti išteklius ir užtikrinti socialinę įtrauktį.

LSMU dalyvavimas SHAPE projekte stiprina universiteto tarptautinį bendradarbiavimą ir sudaro galimybes dalytis sveikatos mokslų kompetencijomis, kartu mokantis iš kitų šalių patirties. Projektas atspindi požiūrį, kad tvari miestų ateitis kuriama bendromis universitetų, institucijų ir bendruomenių pastangomis, derinant technologines inovacijas, švietimą ir realius visuomenės poreikius.

Šeimos medicinos klinikos inf.

Europos supratimo apie antibiotikus diena: sveikatos vienovės perspektyva Baltijos jūros regione

Bakterijų atsparumas antibiotikams yra viena reikšmingiausių šiuolaikinės medicinos ir veterinarinės medicinos problemų, mažinanti veiksmingo infekcijų gydymo galimybes ir didinanti sveikatos priežiūros našta. Atsparumo raidą lemia ne vien antibiotikų vartojimas klinikinėje praktikoje ar naudojimas gyvulininkystėje. Svarbūs ir aplinkos procesai, per kuriuos atsparios bakterijos ir atsparumo antibiotikams genai gali patekti į naujas ekologines nišas, išlikti jose ir sąveikauti su kitomis mikroorganizmų bendrijomis.

Prof. dr. Modestas Ružauskas
VF Anatomijos ir fiziologijos
katedros profesorius

Lapkričio 18 d. Europoje minima supratimo apie antibiotikus diena, kurios tikslas yra atkreipti visuomenės ir sveikatos priežiūros specialistų dėmesį į atsparumą antimikrobinėms medžiagoms ir skatinti racionalų antibiotikų vartojimą. LSMU Mikrobiologijos ir virusologijos institute daug metų dirbama šioje tarpdisciplininėje srityje, atliekant mikrobiologinius ir molekulinės biologijos tyrimus, siekiant nustatyti atsparumo antibiotikams situaciją įvairiose nišo-

se, įvertinti atsparių bakterijų plitimo tendencijas. Iki šiol yra atlikti žmonių, žemės ūkio gyvūnų, gyvūnų-augininių, laukinių paukščių, gėlavandenių žuvų, dirvožemio ir kitų objektų tyrimai. Pastaraisiais metais didesnis dėmesys atkreiptas į Baltijos jūrą ir jos aplinką.

Vandens ekosistemos šiuo požiūriu yra reikšminga, tačiau dar nežinoma, kaip daug išsirta aplinkos dalis. Miestų nuotekos, intensyvaus ūkininkavimo padariniai ir įvairūs aplinkos taršos šaltiniai veikia aplinkos, ypač vandens, mikrobiotos sudėtį. Aplinkoje mikroorganizmai gali keistis genetinė medžiaga, o tam tikromis sąlygomis antibiotikų likučiai

ir kiti selekcinį spaudimą sukeliantys teršalai gali prisidėti prie atsparių mikroorganizmų populiacijų išlikimo. Klausimas, ar atsparumo genų ir atsparių bakterijų aptikimas vandenyje savaime patvirtina tiesioginio perdavimo žmogui ar gyvūnui riziką, vis dar lieka neatsakytas, bet tikimės, kad kompleksiniai tyrimai padės atsakyti į tai.

Dailės terapijos mokslinio būrelio narių pažintinis vizitas Klaipėdoje: nuo delfinų asistuojamosios terapijos iki psichiatrijos klinikinės praktikos

Spalio 15 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Studentų mokslinės draugijos Dailės terapijos mokslinio būrelio nariai kartu su dailės terapijos programos vadove dr. Jolita Rapolienė lankėsi Delfinų terapijos centre, kurio veikla orientuota į žmogaus emocinės ir psichologinės gerovės stiprinimą, pasitelkiant delfinų asistuojamąją terapiją ir tarpdisciplininį specialistų darbą.

Dr. Jolita Rapolienė

Studentai susipažino su Delfinų terapijos centro puikia infrastruktūra, pritaikyta įvairių specialiųjų poreikių turintiems vaikams. Pamatė, jog terapijos vyksta specialiai įrengtose erdvėse ir baseine, kur vyksta užsiėmimai su delfinais. Didelis dėmesys minėtame centre yra skiriamas emocinei, psichologinei, socialinei gerovei stiprinti. Taikomi įvairūs kūrybiniai ir sensoriniai metodai, kurie padeda klientams geriau pažinti save ir suprasti savo išgyvenimus. Organizuojamos pažintinės programos, užsiėmimai šeimoms, specialistų mokymai ir visuomenės švietimas apie negalią,

emocinę sveikatą ir terapijos galimybes. Delfinų terapijos centro vadovė prof. dr. Brigita Kreiviniene dažnai inicijuoja ir trumpalaikius projektus tėvams, kurie augina kompleksinę negalią turinčius vaikus. Tokių projektų metu tėvams yra siūloma dalyvauti specializuotuose emocinės gerovės stiprinimo užsiėmimuose, kuriuos veda Delfinų terapijos centro specialistai ir partneriai. Dailės terapija tampa kompleksinės pagalbos dalimi, padedant tokiems tėvams geriau suprasti savo emocinę būseną, stiprinti psichologinį atsparumą ir mažinti tėvystės perdegimo riziką.

Po apsilankymo Delfinų terapijos centre Dailės terapijos mokslinio

būrelio nariai tęsė pažintį su dailės terapijos praktika ir lankėsi Respublikinės Klaipėdos ligoninės Psichiatrijos filiale – svarbioje Vakarų Lietuvos psichikos sveikatos priežiūros įstaigoje. Vizito metu su Respublikinės Klaipėdos ligoninės Psichiatrijos filialo struktūra, skirtingų skyrių veiklos specifika, pacientų poreikiais ir kompleksinės psichikos sveikatos priežiūros principais studentus supažindino Terapinės ir socialinės pagalbos

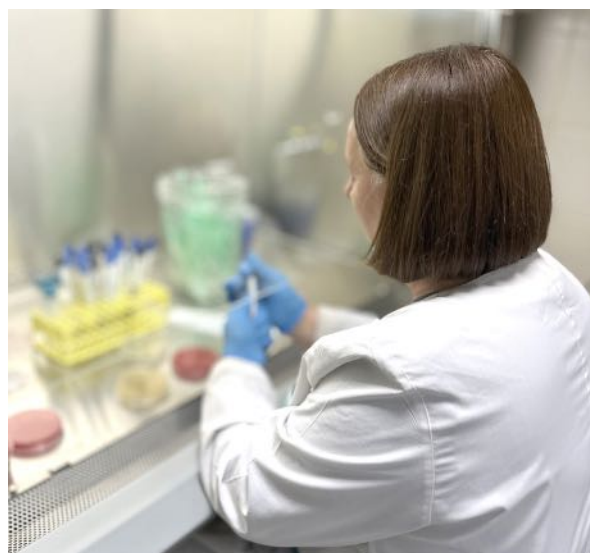
skyriaus laikinai pareigas einanti vadovė, dailės terapeutė, LSMU dailės terapijos studijų programos lektorė dr. Kristina Mišeikytė. Aptartas kompleksinės psichikos sveikatos priežiūros procesas, akcentuotas specialistų komandinis darbas, pristatytos dailės terapijos taikymo galimybės skirtinguose psichiatrijos skyriuose, atsižvelgiant į pacientų psichikos būklės ypatumus. Vizitas suteikė studentams galimybę geriau supras-

ti dailės terapeuto profesinį vaidmenį psichiatrijos įstaigoje.

Apsilankymas abiejose įstaigose Dailės terapijos mokslinio būrelio nariams buvo vertinga profesinė patirtis, leidusi pažvelgti į dailės terapiją kaip į svarbią kompleksinės psichikos sveikatos priežiūros dalį, kurioje susijungia mokslinės žinios, kūrybiškumas, klinikinė praktika ir pagarba individualiai žmogaus patirčiai.

Europos supratimo apie antibiotikus diena: sveikatos vienovės perspektyva Baltijos jūros regione

11» 2024–2027 m. institute vykdomas tarptautinis projektas „Jūros žinduolių, jūrinės aplinkos ir žmonių bakterijų atsparumo antimikrobinėms medžiagoms stebėjimai koncepcijos „Viena sveikata“ pagrindu“ (MARRES), kurio metu tiriama antibiotikams atsparių bakterijų paplitimas Baltijos jūros vandenyje ir jūros žinduoliuose – ruoniuose. Šie gyvūnai yra svarbi Baltijos jūros ekosistemos dalis, o pakrantėje rasti, be motinų likę jaunikliai, perduoti globai, sudaro specifinę tyrimų grupę. Jų mikrobiologinių mėginių analizė, migracijos kelių ypatybės, vertinami kartu su jūros vandens tyrimais, padeda apibūdinti atsparių bakterijų paplitimą ir kelti hipotezes apie galimus jų šaltinius bei ekologinius ryšius. Projekto metu nustatyta, kad jūros mikrobiota labai skiriasi nuo vandens žinduolių mikrobiotos, nepaisant to, kad ruoniai net apie 80 proc. savo gyvenimo laiko praleidžia vandenyje. Tyrimų metu nustatytos antibiotikams atsparios bakterijos, iš kurių vandenyje dažniausiai paplitusios yra *Aeromonas* ir *Pseudomonas* genčių bakterijos, kurios žinomos dėl savo įgimto atsparumo daugeliui antibiotikų klasių. Per ilgą evoliucijos laikotarpį šie mikroorganizmai, gyvendami tarp antibiotikus produkuojančių grybelių ir kitų bakterijų, išsugdė

įvairius atsparumo antibiotikams mechanizmus, tokius kaip „išmetimo siurbliai“, kurie geba iš savo ląstelės tiesiog išmesti antibiotikus atgal į aplinką. Ruoniuose didžiąją dalį atsparios mikrobiotos sudarė įvairios žarnyno bakterijų gentys, labai panašios į žmonėse reziduojančias bakterijas. Tyrimai taip pat atskleidė, kad nors Baltijos jūra yra laikoma viena labiausiai užterštų jūrų pasaulyje, vandens mikrobendrijų ekosistemos išlieka gana stabilios su dideliu autochtoninės (vietinės) mikrobiotos kiekiu. Žinoma, šiandienėje aplinkoje, įskaitant ir vandenį, jau visuomet aptiksime ir bakterijų, turinčių įvairius įgyto atsparumo antibiotikams veiksnius, tačiau bakterijų, atsparių kritiškai svarbioms antibiotikų klasėms žmonėms ir gyvūnams, jūrinėje aplinkoje aptikta santykinai nedaug. Jūros vandenyje esančios bakterijos vis dar išlieka jautrios naujausiems ir tik žmonėms skiriamams antibiotikams, tokiems kaip karbapenemai, glicilciklinai ir fluorochinolonai. Panaši

atsparumo antibiotikams situacija nustatyta ir ruonių mikrobiotoje, tačiau didesnę riziką visuomenės sveikatai kelia juose aptiktos ir žmonėms patogeniškos bakterijos, tokios kaip salmonelės ar jersinijos, o taip pat enterobakterijų dažnas atsparumas aminopenicilinams, cefalosporinams ir kolistinui. Tikimės, kad įgyvendinus projektą bus gauti išsamūs duomenys apie Baltijos jūros bei jos žinduolių mikrobiotos keliamą riziką sveikatos vienovės kontekste.

atsparumo antibiotikams situacija nustatyta ir ruonių mikrobiotoje, tačiau didesnę riziką visuomenės sveikatai kelia juose aptiktos ir žmonėms patogeniškos bakterijos, tokios kaip salmonelės ar jersinijos, o taip pat enterobakterijų dažnas atsparumas aminopenicilinams, cefalosporinams ir kolistinui. Tikimės, kad įgyvendinus projektą bus gauti išsamūs duomenys apie Baltijos jūros bei jos žinduolių mikrobiotos keliamą riziką sveikatos vienovės kontekste.

Nuo ingredientų iki produkto saugumo: užsienio studentai LSMU tobulino žinias ir praktinius įgūdžius

10» Studentai susipažįsta su įvairių šalių specialistų požiūriais, nagrinėja jų pateikiamus mokslinius argumentus ir plečia profesinį akiratį. Mišrus studijų formatas sudaro sąlygas užsienio ekspertų paskaitas derinti su kontaktiniu mokymusi ir praktinėmis užduotimis LSMU Farmacijos fakultete.

Dėmesys – naujovėms, kritiniam mąstymui ir atsakomybei

Rugsėjo 14–spalio 20 d. vykusioje programoje pažangios technologijos ir inovatyvūs ingredientai nagrinėti kartu su esminiu klausimu: kokių įrodymų reikia, kad perspektyvi idėja taptų pagrįstu sprendimu?

„Inovacijų vertė atsiskleidžia tuomet, kai naują idėją gebame pagrįsti moksliniais duomenimis ir atsakingai pritaikyti praktikoje. Siekiame, kad studentai mokėtų kelti klausimus, kritiškai vertinti informaciją ir argumentuoti savo sprendimus. Tarptautinė akademinė aplinka šį mokymąsi praturtina skirtingomis patirtimis ir suteikia galimybę kartu ieškoti naujų sprendimų“, – sako programos vadovė, LSMU Farmacijos fakulteto Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros vedėja prof. Jurga Bernatienė.

Šių metų programoje daug dėmesio skirta sparčiai besivystančioms tyrimų ir technologijų kryptims. Paskaitose aptartos apsaugos nuo saulės produktų inovacijos, pažangios į aknę linkusios odai skirtos formos, mikrobiomui palanki kosmetika, egzozomų potencialas odos sveikatai, šiuolaikiniai konservavimo

sprendimai ir augalinių žaliavų pritaikymas.

Tokia temų įvairovė padeda suprasti, kad produkto kūrimas reikalauja gebėjimo susieti biologinius procesus, ingredientų savybes ir technologinius sprendimus.

Svarbi programos kryptis – kritinis naujovių vertinimas. Vien ingrediento naujumas ar natūrali kilmė nėra pakankamas pagrindas spręsti apie galutinio produkto savybes. Būsimiesiems specialistams svarbu suprasti, kokie tyrimai pagrindžia pasirinktą sprendimą, kaip formulės komponentai dera tarpusavyje ir kaip vertinama produkto kokybė. Todėl inovacijų tema programoje glaudžiai siejama su mokslinių įrodymų analize.

Pristatytos fakulteto galimybės ir pažangi patirtis

Atsakingas požiūris aprėpia ir komunikaciją. Paskaita apie kosmetikos produktų teiginius kvietė nagrinėti, kaip tiksliai ir pagrįstai pristatyti jų savybes vartotojui. Tai reikšminga profesinė kompetencija aplinkoje, kurioje mokslinės sąvokos greitai tampa rinkodaros kalbos dalimi. Gebėjimas atskirti tyrimais patvirtintas galimybes nuo pernelyg plačių pažadų svarbus tiek produktų kūrėjams, tiek vartotojus konsultuojantiems specialistams.

Trijų ECTS kreditų, 80 akademinių valandų programoje derintos paskaitos, seminarai, laboratoriniai darbai ir savarankiškos studijos. Laboratoriniams darbams skirta 26 valandos, o spalio 12–20 d. LSMU Farmacijos fakultete vyko kontaktinė programos dalis. Toks teorijos ir

praktikos santykis padėjo įsigilinti į tai, kaip žaliavų pasirinkimas ir gamybos procesas susiję su kuriamos formulės savybėmis bei kokybe.

Programos dalyviams pristatyta ir LSMU Farmacijos fakulteto mokslinė bei technologinė infra-

struktūra: produktų kūrimo ir analizės galimybės, stabilumo, tekstūros bei mikroskopiniai tyrimai, trimatis vaistų spausdinimas. Komercializuotų produktų pavyzdžiai atskleidė, kaip akademinėje aplinkoje sukauptos žinios ir eksperimentinių tyrimų patirtis gali būti pritaikomos bendradarbiaujant su verslu. Ši sąsaja padeda studentams plačiau suprasti inovacijų kūrimo procesą ir skirtingų kompetencijų poreikį jame.

Studentų kompetencijas ugdoma gausi akademinė komanda

Tarptautinę lektorių komandą sudarė prof. Jurga Bernatienė, prof. Ramunė Morkūnienė, Katerina Kubova, Mirosława Pavelkova, Marek Niczyporuk, Anna Erkiert-Polguj, Katarzyna Socha, Anna Puścion-Jakubik, Konstantins Logviss, Urszula Kalinowska-Lis, Marta Szełalska, Katarzyna Sosnowska, Katarina Bolko Seljak, Lauryna Pudžiuvėlytė ir Victor

López Ramos. LSMU programos komandoje taip pat dalyvavo dr. Jurga Andrėja Kazlauskaitė, doc. Živilė Pranskūnienė, dr. Jolita Stabrauskienė, doc. Giedrė Kasparavičienė, dr. Lauryna Pudžiuvėlytė, dailės terapeutė Neringa Jurė ir doktorantė Emilija Nemickaitė.

Studentų analitinį mąstymą ir akademinį savarankiškumą skatino baigiamųjų grupinių projektų užduotys. Siūlomos temos apėmė biotechnologijų, dirbtinio intelekto, individualizuotos kosmetikos, žaliavos chemijos ir tvirtųjų formulių kūrimo perspektyvas.

Projektams kelti aiškūs mokslinio pagrįstumo reikalavimai: remtis bent dešimčia mokslinių šaltinių, pateikti struktūruotą analizę ir argumentuotą išvadą. Kartu studentai skatinti rinktis interaktyvias pristatymo formas, kurias padėtų įtraukti auditoriją ir sudėtingą informaciją perteikti suprantamai.

LSMU vykdoma BIP programa stiprina studijų ir mokslinių tyrimų sąsają bei kuria erdvę ilgalaikiam tarptautiniam akademiniam bendradarbiavimui. Būsimiesiems specialistams tai galimybė ugdyti kompetencijas, kurių reikia sparčiai besikeičiančioje profesinėje aplinkoje: vertinti naujas technologijas, bendradarbiauti su kitų sričių ir šalių kolegomis, o kūrybinius sumanymus paversti moksliškai pagrįtais sprendimais.

LSMU Farmacijos fakulteto inf.

LSMU Farmacijos fakulteto nuotr.

Svarbi programos kryptis – kritinis naujovių vertinimas.

Medicinos studentų praktikos mėnuo Japonijoje: nuo universitetinės ligoninės iki Fudži kalno

LSMU ir Tarptautinis sveikatos ir gerovės universitetas (*International University of Health and Welfare, IUHW*) tęsia akademinį bendradarbiavimą. Šiais metais aštuoniolika LSMU šešto kurso Medicinos studijų programos studentų turėjo neįkainojamą galimybę įgyti klinikinės patirties IUHW Naritos ligoninėje, kur gilino žinias vidaus ligų ir chirurgijos padaliniuose.

■ Patricia Kručiūtė.

Mėnuo Japonijoje pirmos grupės studentams Ugnei Bigenytei, Linai Gastilavičiūtei, Luiz Felipe Cutrim dos Santos, Medai Liaškaitei, Edvinui Gvozdui, Justei Daratytei, Adrijui Jatuliui, Vaidui Pijadin ir Patricijai Kručiūtei tapo nepakartojama patirtimi, praturtinusia tiek profesškai, tiek asmeniškai. Nors visi studentai praktiką atliko skirtinguose ligoninės skyriuose, visus juos sužavėjo galimybė iš arti susipažinti su pažangia medicina, modernia įranga ir inovatyviais gydymo metodais. Ne mažiau įsiminė ir ypatingas dėmesys pacientui: pagarba, empatija ir nuoširdus rūpestis, lydinis personalą kiekvienoje procedūroje. Toks požiūris į pacientus įrodė, kad medicinoje svarbi ne tik pažanga, bet ir žmogiškumas.

Studentams didelį įspūdį paliko ir Japonijos kultūra: nuo gyvybingo miesto šurmulio iki ramybės, randamos parkuose ir jaukiose gatvėse. Jų teigimu, viena gražiausių šios kelionės dalių tapo netikėtai atsiradęs stiprus tarpusavio ryšys. Išvykę studentai net neįsivaizdavo, kad per vieną mėnesį taip suartės, todėl ypač džiaugiasi, kad grįžę į Lietuvą galės ir toliau puoselėti užsimezgusias draugystes.

Medicinos studentai yra nuoširdžiai dėkingi Universitetui už šią

galimybę ir viską, ką teko patirti per šį mėnesį. Šilti prisiminimai apie Japoniją dar ilgai juos lydės ir kaskart sugrąžins į šį ypatingą gyvenimo etapą.

Toliau pateikiami studentės Patricijos Kručiūtės įspūdžiai iš Tekančios Saulės šalies.

„Vieną dieną – universitetinės ligoninės operacinė, kitą – neoninėmis šviesomis mirgančios Tokijo gatvės, užburiančios Kioto šventyklos, Naroje laisvai vaikštinėjantys elniai ar didingas Fudži kalnas. Dar visai neseniai su nekantrumu laukiau atrankos rezultatų, o dabar prieš jūsų akis – keturios savaitės Japonijoje, kupinos medicininio atradimų, netikėtų pažinčių ir akimirų, kurias norėtusi išgyventi dar kartą.

Praktiką atlikau IUHW Naritos universitetinėje ligoninėje, kur keturias savaites rotavau pulmonologijos, urologijos ir radiologijos skyriuose. Praktikos metu dalyvavau pacientų vizitacijose, paskaitose, stebėjau įvairias procedūras ir operacijas. Labiausiai įsiminė urologijos rotacija, kurios metu turėjau galimybę iš arti stebėti robotines operacijas, atliekamas naudojant „da Vinci“ sistemą, kuri sparčiai populiarėja ir Lietuvoje. Naritos universitetinė ligoninė sužavėjo modernumu, nepriklaistinga tvarka ir kruopščiai

■ Išvyka į IUHW Mita ligoninę Tokijuje.

organizuotu darbu. Ypač įsiminė gydytojų dėmesys pacientams: kasdienė vizitacijose dalyvaudavo keletas gydytojų, gydytojų-rezidentų ir nemažas būrys studentų. Buvo įdomu stebėti ir aiškią profesinės atsakomybės struktūrą: nuo jaunesniųjų bei vyresniųjų rezidentų iki patyrusių gydytojų specialistų. Kiekvienas šios sistemos laiptelis reiškė vis daugiau patirties, savarankiškumo ir atsakomybės, o žinios buvo nuosekliai perduodamos jaunesniems kolegoms.

Ne mažiau įdomu buvo susipažinti su Japonijos medicinos studentų rengimo ypatumais. IUHW klinikinis mokymas labiau orientuotas į gydytojų darbo stebėjimą, klinikinių situacijų aptarimą ir teorinių žinių gilinimą, o didesnę praktinę atsakomybę būsimi gydytojai pamazų įgyja jau baigę studijas. Tai leido naujai įvertinti LSMU suteikiamas praktinio mokymosi galimybes ir pamatyti, kaip skirtingai gali bū-

ti organizuojamas kelias į gydytojo profesiją.

Atskirai norisi paminėti ir padėkoti už puikų praktikos organizavimą. Nuo pat pasirodymo kelionei, mūsų universiteto tarptautinių programų koordinatorė Viktorija Slivinskaitė suteikė visą reikalingą informaciją, rūpinosi, kad laiku pateiktume dokumentus, tiesiogiai bendravo su Japonijos universiteto koordinatoriais, o iškilus klausimams – visuo met sulaukdavome pagalbos. Geriausius žodžius galiu pasakyti ir apie koordinatorius Japonijoje – visa programa buvo apgalvota iki smulkmenų, todėl galėjome susitelkti į mokymąsi ir mėgautis gyvenimu naujoje aplinkoje. Be to, buvome apgyvendinti patogiuose studijos tipo bendrabučio kambariuose, kuriuose kiekvienas turėjome savo erdvę. Atvykau su dideliais lūkesčiais, tačiau organizatorių dėmesingumas ir svetingumas juos gerokai pranoko.

Šiltai prisimenu ir vietinius stu-

dentus. Kiekvienam iš mūsų buvo paskirtas puikiai angliškai kalbantis studentas mentorius, padėjęs susiorientuoti universitete bei ligoninėje. Nors dalis mokymo vyko japonų kalba, o ne visi gydytojai kalbėjo angliškai, mentoriai nuoširdžiai stengėsi, kad galėtume kuo daugiau sužinoti ir įsitraukti į praktikos veiklas. Vis dėlto, mūsų bendravimas greitai peržengė ligoninės ribas – studentai savo iniciatyva surengė susipažinimo vakarą, kvietė kartu vakarieniauti, leisti laisvalaikį, pasakojo apie savo studijas ir kasdienybę.

Kartais sunku patikėti, kaip greitai prabėga laikas: atrodo, dar visai neseniai laukiau atrankos rezultatų, o dabar Japonija jau tapo prisiminimu, į kurį mintimis norisi sugrįžti. Už galimybę visa tai patirti liksiu dėkinga visą gyvenimą LSMU. Japonija man liks ne tik šalimi, kurioje atlikau medicinos praktiką, bet ir vieta, su kuria visada sieisi ypatingą savo gyvenimo etapą.“

Gerbiamieji skaitytojai, informaciją, kurią pageidaujate paskelbti artimiausiame savaitraštyje „Ave vita“, reikėtų atsiųsti avevita@lsmuni.lt iki penktadienio 17 val. Jeigu penktadienis yra poilsio diena, lauktume iki ketvirtadienio 17 val.). Vėliau gautos medžiagos bus publikuojamos kitos savaitės numeryje.

Atlikta itin reta aortos operacija: pacientą išgelbėjo daugiau nei dešimties specialistų komanda

Kauno klinikose 62-ųjų pacientui Raimondui sėkmingai atlikta itin sudėtinga krūtinės ir pilvo aortos aneurizmos operacija. Tokio pobūdžio operacijos Kauno klinikose atliekamos vos 1–3 kartus per metus. Dėl gyvybei pavojingos būklės skubiai operuotam vyrui prireikė daugiau nei dešimties skirtingų sričių specialistų komandos. Po sėkmingos operacijos pacientas jau po savaitės galėjo tęsti gydymą ambulatoriškai.

Aneurizma – patologinis kraujagyslės sienelės išsiplėtimas, atsirandantis dėl jos silpnumo ar pažeidimo. Pasak Kauno klinikų Širdies centro Kraujagyslių chirurgijos skyriaus vadovo doc. Lino Veličkos, dažniausiai aneurizma ilgą laiką nesukelia jokių simptomų – pacientai nieko nejaučia, o apie ligą sužino tik tada, kai aneurizma plyšta.

Raimondui nustatyta simptominė krūtinės ir pilvo aortos aneurizma. Per metus Kauno klinikų Kraujagyslių chirurgijos skyriuje dėl įvairių aneurizmų operuojama apie 110–130 pacientų, tačiau krūtinės ir pilvo aortos aneurizmos pasitaiko gerokai rečiau. Jų operacijos ypač sudėtingos, nes pažeidžiama ilga aortos atkarpa, o operuojant laikinai nutraukiama kraujotaka į dalį pilvo organų ir kojas. Todėl būtina užtikrinti kraujo tiekimą gyvybiškai svarbiems organams ir apsaugoti juos nuo pažeidimo.

Išgirdęs, kad jam skubiai reikalinga sudėtinga operacija, Raimondas sako iš karto supratęs, kad situacija rimta. „Prieš akis – tarsi siena. Kai medikai pasako, kad šiandien reikia tokios operacijos, supranti, kad rytojaus gali ir nebūti“, – prisimena vyras.

Pasak doc. Lino Veličkos, operacija pradėta suformavus lai-

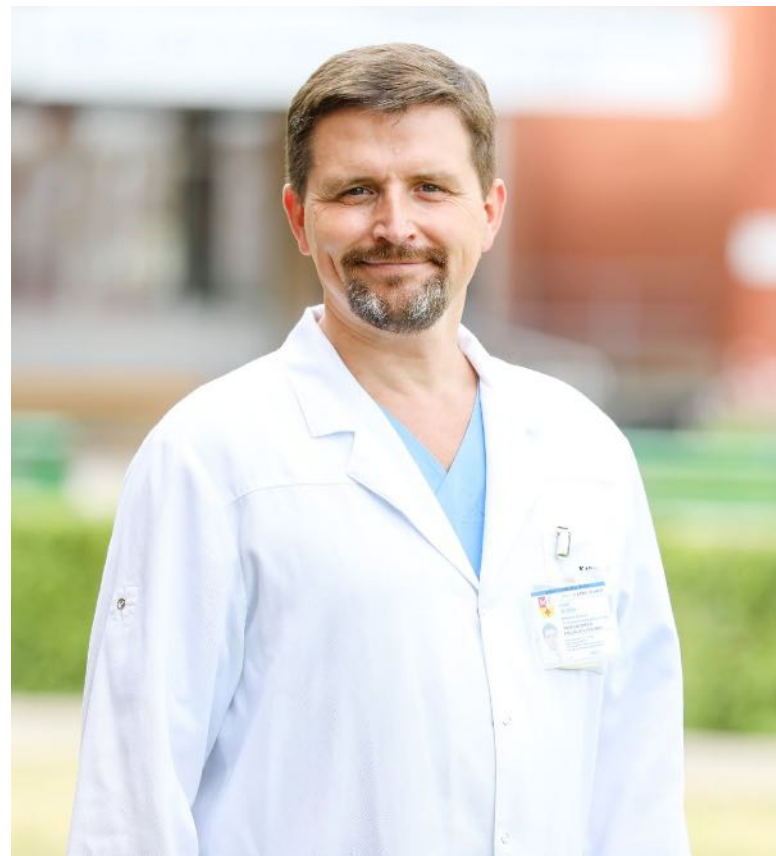
kiną šuntą – papildomą kraujo tekėjimo kelią, leidusį palaikyti kraujotaką operacijos metu. „Sukūrimė „aplinkkelį“, kuriuo užtikrinome kraujo tekėjimą į žemiau esančias kraujagysles“, – aiškina medikas.

Operacijos metu apie 45 cm aortos ir klubinių arterijų dalies pakeista dviem tarpusavyje sujungtais dirbtinių kraujagyslių protezais. Taip pat iš naujo sujungtos šešios arterijos, krauju aprūpinančios pilvo ir dubens organus. Siekiant apsaugoti inkstus, kai jų kraujotaka buvo nutraukta, operacijos metu jie buvo šaldomi.

Tokios apimties operacija kelia didelių iššūkių tiek gydytojams chirurgams, tiek anesteziologams.

Kauno klinikų Širdies centro Širdies chirurgijos anesteziologijos ir intensyviosios terapijos skyriaus vadovo doc. Tado Lenkučio teigimu, operacijos metu reikėjo tiksliai reguliuoti arterinį kraujo spaudimą, vertinti širdies ir kraujagyslių sistemos veiklą, užtikrinti organų bei nugaros smegenų apsaugą.

Siekiant sumažinti netekto kraujo kiekį, buvo nuolat stebimas kraujo krešėjimas, o iš operacinės žaizdos surinktas kraujas buvo išvalomas ir grąžinamas pacientui. „Šių operacijų metu reikalinga ypač didelė anesteziologo kompetencija, staigi ir teisinga reakcija, kontroliuojant dramatiškai besikeičiančią

situaciją, labai gera komunikacija su chirurgų komanda“, – pasakoja doc. T. Lenkutis.

Operacijos metu chirurgų ir anesteziologų veiksmai turėjo būti nuolat derinami – nuo pažeistos aortos pakeitimo ir organų kraujotakos atkūrimo iki kraujospūdžio reguliavimo bei kraujo netekimo kontrolės. Operacijoje dalyvavo trys chirurgai, anesteziologai, anesteziistai, transfuziologai, transfuzionistai, dvi slaugytojos instrumentatorės ir slaugytojų padėjėjos. Vienu metu operacinėje dirbo apie 10–12 specialistų.

Doc. L. Velička pabrėžia, kad ne mažiau svarbus ir laikotarpis po operacijos. „Po tokios operacijos

žmogaus organizmas patiria didžiulį išbalansavimą, galima sakyti, avarinę būklę, todėl labai svarbus greitas ir tikslus organizmo funkcijų atkūrimas“, – sako medikas.

Raimondo pooperacinė eiga buvo sklandi – pacientui pavyko išvengti ūmaus inkstų pažeidimo. Po operacijos išnyko ir iki tol varginęs pilvo skausmas. Šiandien Raimondas sako į savo sveikatą žiūrintis kitaip ir ragina nedelsti pajutus neįprastą ar neraminantį simptomą. „Jeigu vizitą pas gydytoją būčiau palikęs rytojui, galbūt rytojaus ir nebūtų“, – apie savo patirtį pasakoja vyras.

Kauno klinikų inf.

PRO MEMORIA

MAŽŪJŲ GYDYTOJAS – JURGIS BOJARSKAS (1941–2026)

Atsisveikiname su ypač šiltu ir mielu mažųjų pacientų gydytoju, buvusiu Vaikų ligų klinikos vadovu docentu Jurgiu Bojarsku.

Būsimasis mažųjų gydytojas docentas Jurgis gimė 1941 m. kovo 25 d. Šiauliuose. Tais pačiais metais kartu su tėvais, broliu ir seserimi buvo ištremtas į Sibirą, Altajaus kraštą, kur šeima praleido penkiolika metų – nuo 1941 m. iki 1956-ųjų. Sugrįžęs į Lietuvą, Jurgis Bojarskas tęsė mokslus ir 1960 m. baigė Šiaulių Juliaus Janonio gimnaziją. 1960–1966 m. studijavo Kauno medicinos institute. 1968–1971 m. stažavosi Sankt Peterburgo medicinos institute. 1971–1977 m. dirbo Kauno medicinos instituto Vaikų ligų katedros asistentu, 1977–1991 m. docentu. 1991–2001 m. vadovavo Vaikų ligų klinikai. Nuo 2001 m. dirbo Kauno medicinos universiteto, vėliau Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir Kauno klinikų Vaikų ligų klinikos pulmonologijos sektoriaus vadovu.

Didelę savo profesinio gyvenimo dalį Jurgis Bojarskas paskyrė vaikų kvėpavimo organų ligų tyrimams, vaikų lėtinių neinfekcinių ligų epidemiologijai, bronchinės astmos ir alerginių ligų diagnostikos bei gydymo problemoms. Jis vadovavo reikšmingiems epidemiologiniams ir klinikiniams tyrimams Kaune,

buvo tarptautinių mokslinių programų SPACE ir ISAAC vadovas Lietuvoje.

Jo mokslinis palikimas – daugiau kaip 200 mokslinių straipsnių.

Ne mažiau reikšminga docento Jurgio veiklos dalis buvo jaunųjų ugdymas – pedagoginis darbas. Per ilgus dėstyto ir vadovavimo metus jis dalijosi savo žiniomis ir klinikoje patirtimi su būsimaisiais gydytojais, prisidėjo prie naujų medicinos specialistų rengimo ir Lietuvos pediatrijos tradicijų puoselėjimo. Jo ilgametė profesinė ir mokslinė veikla buvo įvertinta valstybės mastu – 2007 m. docentas Jurgis Bojarskas apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

Užauginti du Lietuvai dirbantys ir ją garsinantys vaikai – Lina ir Stasys. Tėtis visada pelnytai galėjo, gali ir galės didžiutis!

Nuoširdžiai užjaučiame dėl ilgamečio Kauno klinikų Vaikų ligų klinikos vadovo doc. Jurgio Bojarsko netekties.

Šviesus Jo atminimas, ilgametis atsidasvimas medicinai, pacientams ir kolegoms išliks mūsų širdyse.

Reiškiame nuoširdžių užuojautą artimiesiems, kolegoms ir visiems Jį pažinusiems.

Kauno klinikų Vaikų ligų klinikos kolektyvas

Mirus buvusiam ilgamečiam Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Medicinos fakulteto Vaikų ligų klinikos vadovui doc. Jurgiui BOJARSKUI šeimą, artimuosius ir Vaikų ligų klinikos kolektyvą nuoširdžiai užjaučia Medicinos fakulteto dekanatas ir Medicinos fakulteto bendruomenė.

Šiluvoje palaidoti negimę kūdikiai

Spalio 13 d. Šiluvoje buvo palaidotos dvi urnos su iš Kauno ligoninių atvežtais kūdikių palaikais po persileidimo ar aborto. Tai jau tradicija tampančios laidotuvių. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu, tėveliai turi galimybę patys palaidoti tokius vaikelius. Šis jaudinantis įvykis Šiluvoje, jau kurį laiką vykstantis būtent spalio mėnesį (spalio 15-oji – Nėštumo ir kūdikio netekties diena), yra puiki proga prisiminti gyvybės dovaną, jos vertę ir svarbą nuo pat pradėjimo.

Nerijus Pipiras

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno klinikų kapelionas

Lietuvoje galioja tvarka, pagal kurią tėvai gali patys pasirūpinti iki 22-osios nėštumo savaitės mirusio kūdikio palaikų laidojimu. Jei tėvai to nepadaro, sveikatos priežiūros įstaigos privalo palaikus atskirti nuo

medicininių atliekų, kremuoti ir užtikrinti jų palaidojimą. Šiluvoje tam skirta kapavietė, kurioje kūdikiai laidojami bendradarbiaujant Kauno arkivyskupijai, ligoninėms ir Raseinių rajono savivaldybei.

Kreipdamasis į susirinkusiuosius, apeigoms vadovavęs Kauno arkivyskupas metropolitas Kęstutis Kėvalas kalbėjo: „Ši kapavietė yra liudijimas, kad mums brangi kiekviena

gyvybė, todėl norime pagerbti tuos vaikelius, kurie neišvydo pasaulio šviesos. Ši ceremonija yra ženklas, kad nė vienas nėra užmirštas.“

Pasak arkivyskupo, ši vieta gali tapti ir paguodos ženklu šeimoms. „Nepriklausomai nuo aplinkybių ar sprendimų, žmogui svarbu žinoti, kad Dievas yra gailestingas Tėvas, priimančias žmogų su visu jo trapumu. Malda gali tapti ke-

liu ieškant paguodos, atleidimo ir Dievo pagalbos“, – pridūrė arkivyskupas. Negimę kūdikiai šiuo metu laidojami Panevėžyje, Kaišiadoryse, Šiauliuose. Tokia kapavietė yra ir Ukmergėje. Netrukus kapavietės bus įrengtos ir Žemaičių Kalvarijoje, Trakuose. Šiluvoje esanti kapavietė didžiausia Lietuvoje. Šiluva pasirinkta neatsitiktinai. Kaip pasakojo viena iš šios idėjos sumanytojų ir įgyvendintojų, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno klinikų dvasinė asistentė Svetlana Adler-Mikulėnienė, Marija yra visų užtarėja. Daugybė žmonių čia ateina pas Mariją kaip pas mamą. Raseinių rajono savivaldybė pasiūlė kelias vietas. Galiausiai pasirinkta erdvė, kurioje auga daugiakamienė liepa. Pasak S. Adler-Mikulėnienės, ji tarsi apgaubia šią vietą, suteikia jai ramybės ir nuošalumo, leidžia pabūti tyloje, susikaupti ir pasi-

melsti. S. Adler-Mikulėnienė atkreipė dėmesį, kad kūdikio netektis vis dar dažnai lieka nutylima. Kai apie persileidimą ar kitą kūdikio netektį nekalbama, gali atrodyti, kad tai reta patirtis, nors iš tiesų su ja susiduria nemažai šeimų. Svarbu, kad tėvai žinotų apie galimybę pasirūpinti kūdikio palaikų laidojimu ir galėtų priimti sprendimą, kuris jiems atrodo prasmingas. Tačiau ne mažiau svarbu, kad netektį išgyvenanti šeima neliktų viena ir prireiktų sulauktų pagalbos. Šiuo metu skulptorius Nerijus Kavaliauskas kuria kūdikių atminimui skirtą paminklą Šiluvos kapinėse. Jo idėją įkvėpė Marcelijaus Martinaičio eilėraštis „Tu numegzk man, mama, kelią“: kapavietę jau dengia tarsi sruvančių vandenį menanti plokštė, o ant jos nutūps azūriniai balti angelai, kurie ne tik guos gedincuosius, bet ir teiks viltį.

Kauno klinikose paminėta šv. Luko diena

Spalio 16 d. Kauno klinikose tradiciškai paminėta šv. Luko – gydytojų globėjo diena.

Šv. Mišioms už visus Kauno klinikų gydytojus, slaugytojus, kitus darbuotojus ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos fakulteto bendruomenę vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Kęstutis Kėvalas, kartu koncelebravo vyriausias Kauno klinikų ir LSMU kapelionas mons. doc. Artūras Jagelavičius, Kauno klinikų kapelionas ir Marijos radijo programų direktorius kun. dr. Nerijus Pipiras. O kartu meldėsi Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Kauno klinikų direktoriai, LSMU Medicinos fakulteto dekanas prof. Andrius Macas, klinikų vadovai, gydytojai, slaugytojai, studentai ir ligoniai. Šventinę nuotaiką giesmėmis palaikė Kauno klinikų vokalinis ansamblis „Kolėgės“, vadovaujamas Antano Kelmelio. Šv. Mišias transliavo Kauno arkivyskupijos YouTube kanalas.

Šv. Lukas buvo gydytojas ir parąšė Evangeliją, kuri gydo pranešdama nuostabią žinią – nė vienas nėra prarastas. Cituodamas pirmąjį skaitinį ganytojas pabrėžė, kad apaštalas Paulius, nors ir paliktas daugumos savo sekėjų, turėjo viltį, o ją pastiprino su juo likę Lukas ir Morkus. Dabar mūsų eilė – neprarasti Vilties ir perduoti tą Vilties fakelą ateities kartoms. Jėzus siūlo gyvenimą su prasme ir be pabaigos – tokia yra pagrindinė Evangelijos žinia.

Arkivyskupas kvietė prisiminti maldose ir popiežių Leoną XIV, kuriam buvo atlikta plaučio dalies šalinimo operacija.

Po šv. Mišių Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus moksleiviai įteikė gydytojams ir kitiems darbuotojams pačių darytas šv. Luko ikonas.

Arkivyskupas aplankė Kauno klinikų Reumatologijos kliniką, kurioje laimino ir bendravo su pacientais bei personalu, įteikė jiems lankstinukus apie pal. Jurgį Matulaitį, primindamas, kad ateinančius 2027 metus LR Seimas paskelbė pal. Jurgio Matulaičio ir Konkordato metais.

Kauno klinikų dvasinė asistentė Svetlana Adler-Mikulėnienė

Mokytojas, kolega, žmogus: Garbės profesoriaus Petro Buržos 100-osioms gimimo metinėms

Šiame minime ilgamečio Lietuvos veterinarijos akademijos dėstytojo, mokslininko, Garbės profesoriaus Petro Buržos 100-ąsias gimimo metines. Ši sukaktis – prasminga proga prisiminti žmogų, kurio profesinis gyvenimas buvo neatsiejamas nuo Veterinarijos akademijos, jos studentų, kolegų, mokslo ir studijų.

Petras Burža gimė 1926 m. spalio 24 d. Mokėsi Pakruojo pradinėje mokykloje, vėliau – Linkuvos gimnazijoje. 1947 m. įstojo į Lietuvos veterinarijos akademiją, kurią baigė 1952 m. Po studijų dirbo Akademijos dirbtinio sėklinimo laboratorijos vedėju ir veterinarijos klinikų gydytoju ordinatoriumi. 1955 m. apgynęs mokslų kandidato (dabar – daktaro) disertaciją, pradėjo dirbti Fiziologijos, pataloginės fiziologijos ir pataloginės anatomijos katedros asistentu. 1959 m. jam suteiktas docento vardas. Akademijoje docentu dirbo iki 2000 m., o 1990–1992 m. vadovavo Fiziologijos ir patalogijos katedrai. 2002 m. jam suteiktas Lietuvos veterinarijos akademijos Garbės profesoriaus vardas.

Ilgus dešimtmečius P. Burža dėstė fiziologiją, vedė praktinius užsiėmimus, konsultavo veterinarijos gydytojus ir gyvulininkystės specialistus. Jo moksliniai tyrimai apėmė organų receptorių funkcijos pokyčius uždegimo metu, įvairių mitybos veiksmų įtaką galvijų fiziologinėms funkcijoms ir produktyvumui. Kartu su bendraautoriais rengė ir to-

bulino laboratorinių darbų aprašymus, parengė vadovėlius „Žemės ūkio gyvulių pataloginė fiziologija“ (1963 m.) ir „Gyvulių fiziologija“ (1983 m.), paskelbė kelias dešimtis mokslinių straipsnių, skaitė pranešimus konferencijose, buvo disertacijų oponentas.

Kolegų ir buvusių studentų atmintyje Petras Burža išliko ne tik kaip savo srities žinovas ir reiklus pedagogas, bet ir kaip inteligentiškas, kantrus, nuoširdus žmogus. Jo kabineto durys visuomet buvo atviros norintiems pasitarti, pasidalyti rūpesčiais ar ieškantiems patarimo. Jis gebėjo išklausyti, suprasti ir padrašinti.

Vienas buvusių studentų prisimena, kad net ir nepavykus išlaikyti kokiokvumo docentas mokėdavo padrašinti ir nuteikti optimistiškai. Jo geranoriškas požiūris padėdavo įveikti nesėkmę, nesibaiminti pakartotinio atsiskaitymo ir skatindavo geriau pasirengti. Tai buvo dėstytojas, gebėjęs suderinti akademinį reiklumą su pagarba ir dėmesiu studentui.

Asmeniškai esu dėkinga P. Bur-

■ Doc. Burža su studentais. 1995 m.

Nuotrauka iš Veterinarijos akademijos muziejaus

žai už jo parodytą pasitikėjimą ir paramą svarbiu mano profesinio kelio laikotarpiu. Baigiantis doktorantūrai, kai galimybės toliau dirbti katedroje dar buvo neaiškios, jis nusprendė tęsti darbą iki mano disertacijos gynimo, kad galėčiau likti katedroje. Savo pažadą jis ištesėjo – patvirtinus man suteiktą daktaro laipsnį, pasitraukė iš pareigų, o netrukus pradėjau dirbti katedroje, su kuria mano profesinė veikla susijusi iki šiol. Šis poelgis man išliko kaip išskirtinis ko-

legiškumo, atsakomybės ir žmogiško kilnumo pavyzdys.

Petrui Buržai buvo svarbi ne tik akademinė veikla, bet ir Lietuva, jos istorija bei šeima. Jis buvo savo šalies patriotas, vertinęs šeimą ir jos puoselėjamas vertybes. 2002 m. sausio 16 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Nr. 1653 jis buvo apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Minint Garbės profesoriaus Petro Buržos 100-ąsias gimimo me-

tines, jo gyvenimo ir profesinės veiklos reikšmę primena ne tik moksliniai darbai, parengti vadovėliai ar išugdytos studentų kartos. Ne mažiau svarbus ir jo santykis su žmonėmis – gebėjimas dalytis žiniomis, padrašinti, pasitikėti ir padėti. Būtent tokį Petrą Buržą – Mokytoją, kolegą ir žmogų – išsaugojome savo atmintyje.

Veterinarijos fakulteto
Anatomijos ir fiziologijos katedros
prof. Rasa Želvytė

KONKURSAS LSMU DOKTORANTŲ ATLIEKAMIEMS MOKSLINIAMS TYRIMAMS REMTI

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – LSMU) Mokslo fondo valdyba, vadovaudamasi LSMU mokslinės veiklos reglamentu, skelbia konkursą Universiteto doktorantų atliekamiems moksliniams tyrimams remti (planuojama skirti iki 3045 eurų doktoranto projektui). Konkursui pateikiamas doktoranto prašymas ir jame nurodyti priedai (prašymo formą rasite Mokslo fondo tinklalapyje <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/mokslu-projektu-finansavimo-priemones/lsmu-mokslu-fondas/>).

Skaitmeninė doktoranto ir jo vadovo pasirašyto prašymo su priedais versija (turi būti pavadinta taip: studijuojami metai (I–IV)_pavardė.pdf) siunčiama el. paštu mokslocentras@lsmu.lt iki **2026 m. lapkričio 25 d. 15 val.** Telefonas pasiteirauti: +370 37 327277.

SVARBU. Visi doktorantai, padavę prašymus remti jų mokslinį tyrimą, turės dalyvauti LSMU Mokslo fondo valdybos posėdyje ir pristatyti savo projektą (kiekvieno doktoranto projektui pristatyti bus skirtos 5 minutės). Pristatymo struktūra – projekto pavadinimas; poreikis; metodas (-ai); projekto išlaidų pagrindimas; idėjos konkurencingumas (ką tyrimo rezultatai duos mokslui). El. paštu informuosime, kada ir kur vyks LSMU Mokslo fondo valdybos posėdis. Preliminarios Mokslo fondo valdybos posėdžio datos – **gruodžio 9 ir 10 d.**

LSMU Mokslo fondo valdyba

KONKURSAI LSMU PRODUKTYVIAUSIEMS IR AKTYVIAUSIEMS MOKSLININKAMS: „GERIAUSIAS JAUNASIS METŲ MOKSLININKAS“, „GERIAUSIAS METŲ DOKTORANTAS“

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Mokslo fondo valdyba, vadovaudamasi LSMU Mokslinės veiklos reglamentu, skelbia Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Geriausio jaunojo metų mokslininko (turinčio mokslo laipsnį ir esančio iki 40 m. amžiaus) ir Geriausio metų doktoranto konkursus Mokslo fondo premijoms gauti.

Premijavimo kriterijai:

■ mokslinės veiklos produktyvumas. Prioritetas teikiamas mokslininkams, per praėjusius dvejus metus paskelbusiems publikacijų leidiniuose, įtrauktuose į duomenų bazę *Web of Science* ir (arba) paskelbusiems monografijas, vykdžiusiems tarptautinius mokslo projektus;

■ atliktų mokslinių tyrimų reikšmingumas. Mokslo publikacijų reikšmingumas nustatomas pagal žurnalų, įtrauktų į duomenų bazę *Web of Science*, cituojamumo rodiklius (*Impact Factor*), agreguotąjį cituojamumo rodiklį, nustatytą žurnalų kryptinei kategorijai, bei autoriaus indėlį;

■ mokslo darbų aktualumas, perspektyvumas ir praktinio taikymo galimybės.

Konkursui pateikiami šie dokumentai:

- prašymas, pildomas laisva forma;
- mokslinės veiklos aprašymas, pildomas laisva forma;
- pastarųjų 2 metų (doktorantams – doktorantūros studijų laikotarpio) mokslo publikacijų sąrašas, patvirtintas LSMU Bibliotekos ir informacijos centro atsakingo darbuotojo, ir straipsnių kopijos;
- LSMU fakultetų / institutų tarybų arba padalinio vadovo rekomendacija, pildoma laisva forma.

Konkursui teikiama skaitmeninė dokumentų, išsaugotų PDF formatu (turi būti pavadinta taip: pavardė_konkurso_pavadinimas.pdf), versija el. paštu mokslocentras@lsmu.lt iki **2026 m. lapkričio 25 d. 15 val.** Telefonas pasiteirauti: +370 37 327277.

Svarstomos tik nustatytus reikalavimus atitinkančios ir iki nurodyto termino pateiktos paraiškos.

Doktorantas arba mokslininkas premiją toje pačioje kategorijoje gali gauti 1 kartą per 2 metus.

LSMU Mokslo fondo valdyba

DISERTACIJOS GYNIMAS

2026 m. gruodžio 10 d. 11 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Gyvulininkystės instituto Posėdžių salėje (R. Žebenkos g. 12, Baisogala, Radviliškio r., LT-82317), viešame Gyvūnų mokslų krypties tarybos posėdyje bus ginama **Ingos Merkelytės** daktaro disertacija „*Vynuogių (Vitis vinifera) ekstrakto poveikis mėšinių karvių reprodukcijai postpartum periodu*“ (žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Mokslinis vadovas – dr. Artūras Šiukščius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Gyvūnų mokslų krypties taryba:

Pirmininkė – prof. dr. Elena Bartkienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Nariai:

prof. dr. Vilma Vilienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003);

dr. Saulius Bliznikas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003);

dr. Antanas Šarkinas (Kauno technologijos universitetas, technologijos mokslai, chemijos inžinerija – T 005);

prof. dr. Liga Paura (Latvijos gyvybės mokslų ir technologijų universitetas (Latvija), žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/ginamos-ir-apgintos-disertacijos/>

Doktorantūros ir mokslo vertinimo skyrius

Akušėrijos ir ginekologijos klinikoje – tapytojos Audronės Petrašiūnaitės paroda „Apie moterį“

Kauno klinikų Akušėrijos ir ginekologijos klinikoje pristatoma tapytojos Audronės Petrašiūnaitės paroda „Apie moterį“. Menininkės kūryboje daug dėmesio skiriama moters vidiniam pasauliui, jos emocijoms, išgyvenimams ir santykiui su aplinka.

■ Prof. Mindaugas Kliučinskas ir Jurgita Ilčiukaitė-Katkauskienė.

Kauno klinikų Akušėrijos ir ginekologijos klinikos vadovas prof. Mindaugas Kliučinskas džiaugiasi, kad meno kūrinių eksponavimas klinikoje tapo ilgamete tradicija. Parodos suteikia galimybę su skirtingų menininkų kūryba susipažinti ne tik

pacientėms ir jų artimiesiems, bet ir kasdien klinikoje dirbantiems medicams.

„Mes ne tik puošiame sienas ir džiuginame pacientus – patys per tai geriau pažįstame meną, pradame jį pastebėti ir matyti iš arčiau.

Nereikia specialiai niekur eiti jo ieškoti – kūrinius galime apžiūrėti čia pat, radę laisvą minutę“, – sako prof. M. Kliučinskas.

Pristatydama autorės kūrybą, „Parko galerijos“ atstovė Jurgita Ilčiukaitė-Katkauskienė atkreipė dėmesį į savitą tapytojos meninę kalbą ir jos santykį su gamta. Audronės Petrašiūnaitės paveiksluose medžių formos, vanduo ir kiti gamtos motyvai susipina su moterų vaizdiniais. Pasak galerijos atstovės, šiuos darbus verta apžiūrėti neskubant – tiek iš toliau, tiek iš arti, įsižiūrint į detales ir jų tarpusavio ryšius.

Audronės Petrašiūnaitės paroda „Apie moterį“ – jau 61-oji Akušėrijos ir ginekologijos klinikoje surengta paroda ir antroji šiais metais. Per ilgus metus klinikos erdvė-

se buvo eksponuojami įvairių menininkų kūriniai. Ši tradicija leidžia meno kūrinius pamatyti ne tik parodų salėse, bet ir kasdienėje ligoninės aplinkoje, kuriose pacientės, jų artimieji ir darbuotojai praleidžia nemažai laiko.

Parodos centre – moters vidinis pasaulis, jos jausmai ir nuolat kintančios būsenos. Moters figūra, žvilgsnis ir laikysena paveiksluose tampa pasakojimo elementais, perteikiančiais tai, ką ne visuomet lengva išreikšti žodžiais: nerimą, ramybę, ilgesį, vieatvę, artumą ar vidinius pokyčius. Gamtos motyvai čia susilieja su veikėjų išgyvenimais ir padeda atskleisti ryšį tarp žmogaus vidinio pasaulio bei jį supančios aplinkos.

Parodos tema artima ir Aku-

šėrijos ir ginekologijos klinikos kasdienybei. Čia susitinka įvairios moterų gyvenimo patirtys – nuo nėštumo laukimo ir vaiko gimimo džiaugsmo iki nerimo dėl sveikatos, gydymo ir ateities. Kiekviena iš šių patirčių skirtinga, todėl moters išgyvenimams skirta paroda klinikos erdvėje įgyja papildomą kontekstą. Ji primena, kad greta medicininės pagalbos svarbi ir žmogaus emocinė patirtis.

Kauno klinikų Akušėrijos ir ginekologijos klinikoje rengiamos parodos tapo galimybe nuolat keisti klinikos erdves ir pristatyti lankytojams skirtingų menininkų kūrybą. Audronės Petrašiūnaitės darbai šią tradiciją papildė savitu žvilgsniu į moterį, jos išgyvenimus ir aplinką.

Kauno klinikų inf.

**LITHUANIAN
NEUROSCIENCE
ASSOCIATION**

**18th International Conference
of the Lithuanian Neuroscience Association**

20 NOVEMBER 2026

VU Medical Science Center, Lithuania

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

- **Kineziterapeuto** 0,287 et. (1 × 0,287 et.) Kulautuvos reabilitacijos ligoninės Fizinės medicinos reabilitacijos ir kineziterapijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 595,81 Eur už 0,287 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka baigtos universitetinės pirmosios pakopos kineziterapijos studijos ir įgytas reabilitacijos studijų krypties sveikatos mokslų bakalauro laipsnis, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti asmens sveikatos priežiūros praktikos licencija verstis asmens sveikatos priežiūros praktika pagal kineziterapeuto profesinę kvalifikaciją.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2026-11-12**. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Operacinės slaugytojo** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) Akušerijos ir ginekologijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2270,63 Eur arba nuo 2595,00 Eur (turint universitetinį bakalauro laipsnį) už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti bendrosios slaugos praktikos arba akušerijos praktikos licencija ir papildomai baigta operacinės slaugos specializacijos programa bei turėti tai patvirtinantį pažymėjimą.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2026-11-12**. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Bendrosios praktikos slaugytojo** 1,0 et (1 × 1,0 et.) Akušerijos ir ginekologijos klinikos bendrajame personale, darbui Ginekologijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 2088,98 Eur arba nuo

- 2387,40 Eur (turint universitetinį bakalauro laipsnį) už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2026-11-12**. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Gdytojo vaikų ir paauglių psichiatro** 0,2 et. (1 × 0,2 et.) Šeimos medicinos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 749,85 Eur už 0,2 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro profesinė kvalifikacija ir galiojanti medicinos praktikos licencija verstis medicinos praktika pagal gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro profesinę kvalifikaciją.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, teisėto darbo su vaikais QR kodą pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2026-11-12**. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Bendrosios praktikos slaugytojo** 0,25 et. (1 × 0,25 et.) Chirurgijos klinikos bendrajame personale, darbui Stemplės, skrandžio ir endokrininės chirurgijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 567,66 Eur arba nuo 648,75 Eur (turint universitetinį bakalauro laipsnį) už 0,25 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).
- **Bendrosios praktikos slaugytojo** 1,75 et. (1 × 1,0 et.; 1 × 0,75 et.) Chirurgijos klinikos bendrajame personale, darbui Kasos, kepenų ir tulžies latakų chirurgijos skyriuje (darbo užmokes-

- tis nuo 2270,63 Eur arba nuo 2595,00 Eur (turint universitetinį bakalauro laipsnį) už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).
- **Bendrosios praktikos slaugytojo** 2,0 et. (2 × 1,0 et.) Chirurgijos klinikos bendrajame personale, darbui Storosios žarnos ir tarpvietės chirurgijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 2270,63 Eur arba nuo 2595,00 Eur (turint universitetinį bakalauro laipsnį) už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).
- **Bendrosios praktikos slaugytojo** 0,5 et. (1 × 0,5 et.) Chirurgijos klinikos bendrajame personale, darbui Krūties chirurgijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 1089,90 Eur arba nuo 1245,6 Eur (turint universitetinį bakalauro laipsnį) už 0,5 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2026-11-12**. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Operacinės slaugytojo** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) Chirurgijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2270,63 Eur arba nuo 2595,00 Eur (turint universitetinį bakalauro laipsnį) už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti bendrosios slaugos praktikos arba akušerijos praktikos licencija ir papildomai baigta operacinės slaugos specializacijos programa bei turėti tai patvirtinantį pažymėjimą.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2026-11-12**. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

Generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius

ŠV. MIŠIOS UŽ MIRUSIUOSIUS

Kauno akademinės bendruomenės
mirusiems nariams ir jų artimiesiems

Vėlinių oktavoje

📅 Lapkričio 4 d. | 18 val.

📍 Kauno šv. apaštalų Petro ir Povilo
arkikatedroje bazilikoje

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

- Infekcijų kontrolės skyriaus vadovo** 1,0 etatinio darbo krūviu penkerių metų kadencijai (3 176,00 eurų už 1,0 etatinį darbo krūvį per mėnesį, neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents:
 - būti baigęs universitetinės medicinos krypties studijas, turėti galiojančią gydytojo specialisto licenciją ir ne mažiau kaip 80 val. trukmės hospitalinių infekcijų kontrolės (valdymo) mokymus (kursus, seminarus, stažuotes pagal su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija suderintas programas arba organizuotus užsienyje) bei turintis infekcijų kontrolės specialisto funkcijoms vykdyti reikalingas kompetencijas;
 - turėti ne mažesnę kaip 1 metų vadovaujamo darbo patirtį.
- Pretendentai privalo pateikti šiuos dokumentus:
 - prašymą leisti dalyvauti konkurse (laisva forma);
 - asmens tapatybę ir išsilavinimą patvirtinančius dokumentus, jeigu Ligoninė šių duomenų ar dokumentų neturi;
 - gyvenimo aprašymą, kuriame pateikiama infor-

- macija apie Pretendento išsilavinimą, darbo patirtį, kompetencijas, kontaktinius duomenis ir kita pareigybei reikšminga informacija;
- dokumentus, patvirtinančius atitiktį Konkurso skelbime nustatytiems kvalifikaciniams reikalavimams;
- veiklos programą ir siekinius (laisva forma);
- užpildytą pretendento anketą (patalpinta Ligoninės tinklapyje, skiltyje „Karjera“);
- viešųjų ir privačių interesų deklaraciją. Deklaracija teikiama teisės aktų nustatyta tvarka per PINREG;
- kitus Konkurso skelbime nurodytus dokumentus.
- LSMU Kauno ligoninės Žmogiškųjų išteklių skyriui asmeniškai, atvykę adresu: Josvainių g. 2, Kaunas (169 kab.) arba siųsti el. paštu konkursai@kaunoligonine.lt (visi elektroniniu paštu teikiami dokumentai privalo būti patvirtinti elektroniniu parašu) **iki 2026 m. lapkričio 12 d.**
- Išsami informacija ir kiti reikalavimai pretendentui patalpinti LSMU Kauno ligoninės svetainėje <https://kaunoligonine.lt/karjera/>. Daugiau informacijos tel. +370 602 01117.

**KAUNO KLINIKŲ
KRAUJO CENTRAS**

Eivenių g. 2,
Kaunas

☎ +370 37 326500

✉ kraujo.centras@kaunoklinikos.lt

📍 Kauno klinikų Kraujo centras

JŪSŲ PADOVANOTAS KRAUJAS
GALI SUGRĄŽINTI SVEIKATĄ
AR NET IŠGELBĖTI GYVYBĘ

**TAPK KRAUJO
DONORU**